

Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi

Nisan 2023

İçindekiler

1. Giriş.....	1
1.1. Akbank'ın Geçmişi.....	1
1.2. Akbank'ın Sürdürülebilirlik Yaklaşımı.....	1
2. Akbank'ın Sürdürülebilir Finansmana Yaklaşımı.....	4
3. Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi.....	6
3.1. Sürdürülebilir Finansman Kapsamına Giren Faaliyetler için Belirlenen Eşikler.....	6
3.1.1. Özel Finansman.....	6
3.1.2. Genel Finansman.....	6
3.2. Tahvil İhraçları ve Krediler.....	9
3.3. Kaynakların Kullanımı.....	9
3.4. Proje Değerlendirme ve Seçim.....	9
3.5. Kaynakların Yönetimi.....	12
3.6. Raporlama.....	12
4. Ürün Kapsamı.....	18
5. Uygun Proje Kategorileri.....	20
5.1. Uygun Yeşil Proje Kategorileri.....	20
5.2. Uygun Sosyal Proje Kategorileri.....	33
6. Kredilendirilmeyecek Faaliyetler (Yasaklı Faaliyetler).....	42
7. Harici İnceleme.....	42
7.1. İkinci Taraf Görüşü.....	42
7.2. Harici Doğrulama.....	42
8. Çerçeve de Yapılacak Değişiklikler.....	42
9. Ek-I.....	43

1. Giriş

Akbank, Türkiye'yi geleceğe taşıyan lider banka olma hedefiyle 1948 yılında kurulmuştur. Bankanın misyonu, inovasyon ve güvenilir finansal hizmetler yoluyla tüm paydaşlar için üstün ve sürdürülebilir değer yaratmaktır. Banka, kendisini finansal performans ve sağlam yönetim temelleri üzerine inşa etmiş, her zaman Türkiye'de bankacılığın ön saflarında yer alan yenilikçi girişimlere öncülük etmiş ve sürdürülebilir gelir yaratma arayışında olmuştur.

1.1. Akbank'ın Geçmişi

Akbank, 70 yılı aşkın süredir Türkiye'nin büyümesine ve gelişmesine destek olmaktadır. Banka, toplumun ihtiyaçlarını destekleme misyonu ile Adana'daki yerel pamuk üreticilerinin finansal ihtiyaçlarını desteklemek için kurulmuştur. Bu sorumluluk duygusu, yıllar boyunca iş yapma biçiminde temel bir motivasyon kaynağı olmuştur.

Akbank, inovasyona ve teknolojiye olan bağlılığıyla, iştirakleri Ak Portföy, Ak Yatırım, Akbank AG, Ak Lease ve AkÖde ile birlikte güçlü sermayesi, çeşitlendirilmiş fonlama tabanı, güçlü likiditesi, uygun koşullarda dış finansman yaratabilme kabiliyeti ve üstün aktif kalitesi ile müşterilerine rakipsiz finansal çözümler sunmaya devam etmektedir.

Türkiye'yi geleceğe taşımada öncü banka olma vizyonu ile Akbank, insanına ve teknolojisine sürekli yatırım yaparak Türk bankacılık sektöründe değişime öncülük etmektedir. Ülkedeki güçlü varlığı ve geniş ağı, grubun **toplumun** tüm kesimlerine ulaşmasını ve ekonominin hayati bir ayağı olarak hareket etmesini sağlamaktadır.

Akbank'ın Çift Odaklı Stratejisi

1.2. Akbank'ın Sürdürülebilirlik Yaklaşımı

Akbank'ın sürdürülebilirlik stratejisi, "Türkiye'yi geleceğe taşıyan öncü banka olmak" kurumsal vizyonu ile tamamen uyumludur ve bu vizyon basit bir hedefi beraberinde getirir: olumlu etkiyi artırırken çevresel ayak izini azaltmak.

Pozitif etkimizi artırırken çevresel ayak izimizi azaltıyoruz

Akbank, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda, paydaşları ve iş dünyası için en öncelikli 4 ana odak noktası belirlemiştir. Akbank'ın güçlü finansal performansı ve etkin yönetim yapısıyla desteklenen bu 4 temel alan; **daha sürdürülebilir bir ekonomiyi desteklemek için Sürdürülebilir Finans**, işletmelerin ve finansal sağlığın iyileştirilmesi için **Ekosistem Yönetimi**, **operasyonel ve portföy** salımlarını azaltmak için **İklim Değişikliği**; çalışanlarımızı ve topluluklarımızı güçlendirmek için **İnsan ve Toplum**'dur.

Akbank, 2030 yılına kadar 200 milyar TL sürdürülebilir kredi finansmanı ve 2030 yılına kadar 15 milyar TL'ye ulaşan sürdürülebilir yatırım fonları sağlamak gibi sağlam uzun **vadeli hedefler** belirlemiştir. Akbank, 2030 yılına kadar kredi portföyünün iklim değişikliği üzerindeki etkisini azaltmayı hedeflemektedir. Buna ek olarak, Akbank 2050 yılına kadar net sıfır olmayı amaçlamaktadır. Akbank, nicel hedeflerine yönelik taahhütleri ile ilgili ilerlemeyi yıllık bazda ölçecek ve raporlayacaktır. Bu bilgiler Akbank'ın internet sitesinde¹ kamuya açıklanacaktır.

¹ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/sustainability/year-list/Sustainability-reports/60/0/0> adresine bakınız.

Pozitif etki için hedeflerimiz

Bu hedeflere ulaşmak için doğru yönetim yapısı ve bu doğrultuda çok sayıda birimin işbirliği büyük önem taşımaktadır. Akbank'ın sürdürülebilirlik performansını yönetim kurulu düzeyinde yönetmek ve denetlemek amacıyla Ocak 2021 itibarıyla Sürdürülebilirlik Komitesi kurulmuştur. Komite üyeleri şu şekildedir: İcra Kurulu Üyesi, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi, CEO, CFO ve Yatırımcı İlişkileri & Sürdürülebilirlik Bölüm Başkanı. Komite yılda en az iki kez toplanmakta ve tüm iş birimlerinin ortak sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşma yönündeki çalışmalarını denetlemektedir. Ayrıca Akbank, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi, BM Sorumlu Bankacılık Prensipleri ve BM Sürdürülebilirlik Kalkınma Amaçları gibi uluslararası kabul görmüş sürdürülebilirlik ilkelerini takip etmektedir.

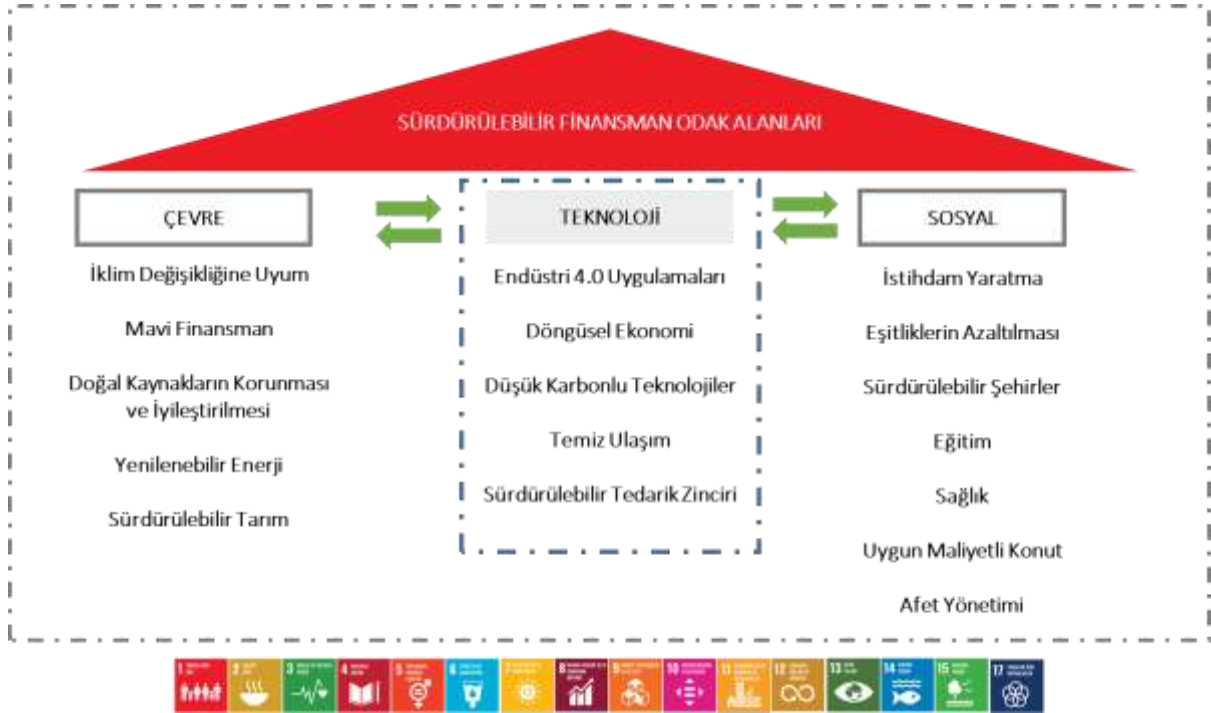
Uzun vadeli değer üretmek için sağlam yönetim yapısı

2. Akbank'ın Sürdürülebilir Finansmana Yaklaşımı

Akbank, Paris Anlaşması'nın hedefleri ve Türk devlet kurumları tarafından yayımlanan son çerçeveler (örneğin BDDK, SPK çerçeve gereklilikleri, iyi uygulama kılavuzları ve ilkeleri) doğrultusunda, sürdürülebilir finansmana bütünsel bir şekilde yaklaşmakta ve bu Çerçeve kapsamında sunduğu finansal ürünler aracılığıyla yalnızca olumlu çevresel ve sosyal etkiyi kolaylaştırmakla kalmayıp, aynı zamanda her işlemi yapılandırılmış bir sistem aracılığıyla inceleyerek olumsuz etkileri yönetmekte ve en aza indirmektedir.

Çevresel bozulmayı en aza indirmeyi ve iklim değişikliğinin Akbank'ın iş faaliyetleri üzerindeki etkisini azaltmayı hedefleyen Akbank, sürdürülebilir finansman yönetimi kapsamında Çevre, Teknoloji ve Sosyal olmak üzere 3 ana temel belirlemiştir. Bankanın sürdürülebilir finansman ürün ve hizmetleri, bu doğrultular altında özelleştirilmiş kredi alternatifleri ile Akbank'ın Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ile uyumlu hale getirilmiştir. Teknoloji ayağı, hem çevresel hem de sosyal temeller için ortaya çıkan çözümlerle düşük karbon ekonomisine geçişte bir anahtar görevi görmektedir.

Sürdürülebilir finansman yönetimi altında, müşterilere özel yeşil ve sosyal sürdürülebilir finansman ürünleri oluşturulmaktadır. Kurumsal, ticari, KOBİ ve bireysel segmentler için çeşitli sürdürülebilir finansman ürünleri oluşturulmuştur. Çevresel, Sosyal, Yönetişim ("ÇSY") trendleri, piyasa ve yatırımcı talepleri, müşteri talepleri, mevzuata uygunluk, ulusal ve uluslararası düzenlemeler ve standartlar ve emsal analizler dikkate alınmıştır.

- Mavi Liman, Mavi Taşımacılık ve Mavi Turizm kredilerini içeren Türkiye'nin ilk kurumsal ve ticari segment için Mavi Finansman Paketi, temel olarak olumsuz çevresel etkileri ortadan kaldırmayı, sera gazı salımlarını azaltmayı ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi hızlandırmayı amaçlamaktadır. Bu krediler, bu Çerçeve kapsamında belirtilen uygun yeşil projelerle uyumludur.
- Tüm segmentler için Çatı GES Yatırım Kredisi (Kurumsal, Ticari, KOBİ ve Bireysel)
- Kurumsal ve Ticari Segmentler için Düşük Karbonlu Ekonomiye Geçiş Kredisi
- Bireysel Segment için EV/Hibrit Araç Kredisi
- 7 yeşil sürdürülebilir finansman kredisini içeren KOBİ Eko Dönüşüm Paketi

- KOBİ segmenti için damla sulama kredileri gibi Tarım Kredileri
- Kadın KOBİ Paketi
- Kurumsal, ticari ve KOBİ segmentleri için Yenilenebilir Enerji Kredileri
- Sürdürülebilir Ticaret Finansmanı

Akbank'ın sürdürülebilirlik, sürdürülebilir finansman ve çevresel ve sosyal risk değerlendirmesi alanlarında çeşitli rolleri ve sorumlulukları bulunmaktadır.

- Akbank Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Departmanı, bankanın genel sürdürülebilirlik stratejisinin yanı sıra çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) ile ilgili açıklama ve raporlamaların koordinasyonundan sorumludur.
- Akbank Yatırım Bankacılığı Departmanı, Akbank bünyesindeki tüm segmentlerde (kurumsal ticari, KOBİ ve bireysel bankacılık) sürdürülebilir finansman çalışmalarını koordine etmekten sorumlu bir Sürdürülebilir Finansman ekibine sahiptir.
- Uluslararası Bankacılık ve Kurumsal Müşteriler Bölümü, bankanın borçlanmasına ek olarak sürdürülebilir borçlanmadan da sorumludur.
- Bankanın çevresel ve sosyal kredi politikaları, projelerin çevresel ve sosyal risk değerlendirmesinden ve seçilen sektörlere kredilendirilmeyecek faaliyetler listesi kriterlerinin uygulanmasından sorumlu olan Kredi Tahsis Departmanı tarafından yönetilmektedir.
- Akbank Varlık Yönetimi Bölümü, Akbank yurt içi tahvil ihraç süreçlerinde ve iştiraklerimiz olan Ak Portföy ve Ak Yatırım'ın müşteri ve ürün bazlı faaliyetlerinde aktif rol oynamaktadır.

Akbank, pozitif çevresel etkiye AB Taksonomisi'nin ² odak alanlarından esinlenerek yaklaşmakta ve altı farklı tema altında ayrıntılı bir dizi uygun proje kategorisi aracılığıyla sürdürülebilir finansman işlemlerini tanımlamaktadır; (i) iklim değişikliğinin azaltılması, (ii) iklim değişikliğine uyum, (iii) su ve deniz çevresinin sürdürülebilir kullanımı ve korunması, (iv) döngüsel ekonomiye geçiş, (v) kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, (vi) biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu. Olumlu sosyal etki kapsamında ise, az gelişmiş bölgelerdeki toplumun sağlık ve refahını iyileştirecek, fırsat eşitliğini kolaylaştıracak ve istihdam yaratacak ürün ve hizmetleri finanse etmeye odaklanılmaktadır.

Akbank, kaynakların uygun kullanımı olarak anılan faaliyetlerde oluşabilecek potansiyel ve mevcut olumsuz etkileri yönetmek ve en aza indirmek amacıyla Çevresel ve Sosyal Kredi Politikaları (ÇSKP) aracılığıyla kredilendirme faaliyetlerinde "Çevreye Önemli Zarar Vermeme" ilkelerini dikkate almaktadır.

Akbank, sürdürülebilirlik çalışmalarında önemli bir alan olarak gördüğü enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji projelerine yönelik finansman çözümleri geliştirmek için kendi kaynaklarının yanı sıra uluslararası fonlama kuruluşlarından sağladığı kaynakları da kullanmaktadır.

Bu Çerçeve kapsamında ihraç edilen kaynakların kullanımına dayalı her türlü belge, Akbankın düşük karbon ekonomisine geçişi desteklemeyi ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıda bulunmayı hedefleyen sürdürülebilirlik yaklaşımı doğrultusunda geliştirilmiştir.

² Uygun yeşil projelere dair AB tarafından tanımlanan çevresel hedefler için lütfen Ek I'e bakınız.

3. Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi

Akbank, yukarıda açıklanan taahhütlerini yerine getirmek amacıyla, kendi finansman ihtiyaçlarını ve kredi portföyünü kapsayan bir Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ("Çerçeve") oluşturmuştur. Çerçeve, 2021 ICMA Yeşil Tahvil İlkeleri³ (Haziran 2022'de yayınlanan eki ile EK I: Kaynakların Kullanımı İşlemleri), 2021 ICMA Sosyal Tahvil İlkeleri⁴ (Haziran 2022'de yayınlanan eki ile Ek I: Kaynakların Kullanımı İşlemleri), 2021 ICMA Sürdürülebilir Tahvil Kılavuzları⁵, 2023 LMA Yeşil Kredi İlkeleri⁶, 2023 LMA Sosyal Kredi İlkeleri⁷, 2020 ICMA Uyumlaştırılmış Etki Raporlaması Çerçevesi⁸, 2022 ICMA Uyumlaştırılmış Sosyal Tahviller için Etki Raporlaması Çerçevesi⁹ ve Mavi Finansman için IFC Kılavuzları¹⁰ ile uyumludur.

Çerçevemiz aşağıdaki iki metodu kapsayacak şekilde bölünmüştür:

- Özel Finansman
- Genel Finansman

3.1. Sürdürülebilir Finansman Kapsamına Giren Faaliyetler için Belirlenen Eşikler

3.1.1. Özel Finansman

Finansmanın özel bir amaca yönelik olduğu tespit edildiğinde, fonların uygun yeşil veya sosyal kriterlere giren bir projeye yönlendirilip yönlendirilmediği Akbank tarafından araştırılır. Özel amaçlı finansman aşağıdaki durumlarda sürdürülebilir finansman kapsamına dahil edilmeye uygundur:

- Finansman işleminden elde edilen fonların %100'ü, bu Çerçevde listelenen uygun yeşil ve sosyal kriterler altında listelenen bir projeye yönlendirilir ise (bakınız Bölüm 5).

3.1.2. Genel Finansman

Genel amaçlı finansmanda, finansmana konu olan şirketin:

- gelirlerinin $\geq$ %90'ını uygun faaliyetlerden elde etmesi veya
- FAVÖK'ünün $\geq$ %90'ını uygun faaliyetlerden elde etmesi veya
- enerji üretiminin $\geq$ %90'ını yenilenebilir enerji kaynaklarından elde etmesi (yalnızca güç/elektrik üreticilerine özgü) gerekmektedir.

³ Lütfen <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/green-bond-principles-gbp/> adresine bakınız.

⁴ Lütfen <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/social-bond-principles-sbp/> adresine bakınız.

⁵ Lütfen <https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/sustainability-bond-guidelines-sbg/> adresine bakınız.

⁶ Lütfen https://www.lma.eu.com/application/files/4716/7715/0338/Green_Loan_Principles_23_February_2023.pdf adresine bakınız.

⁷ Lütfen https://www.lma.eu.com/application/files/3716/7715/0338/Social_Loan_Principles_23_February_2023.pdf adresine bakınız.

⁸ Lütfen https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2022-updates/Harmonised-Framework-for-Impact-Reporting-Green-Bonds_June-2022v2-020822.pdf adresine bakınız.

⁹ Lütfen https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2022-updates/Harmonised-Framework-for-Impact-Reporting-Social-Bonds_June-2022-280622.pdf adresine bakınız.

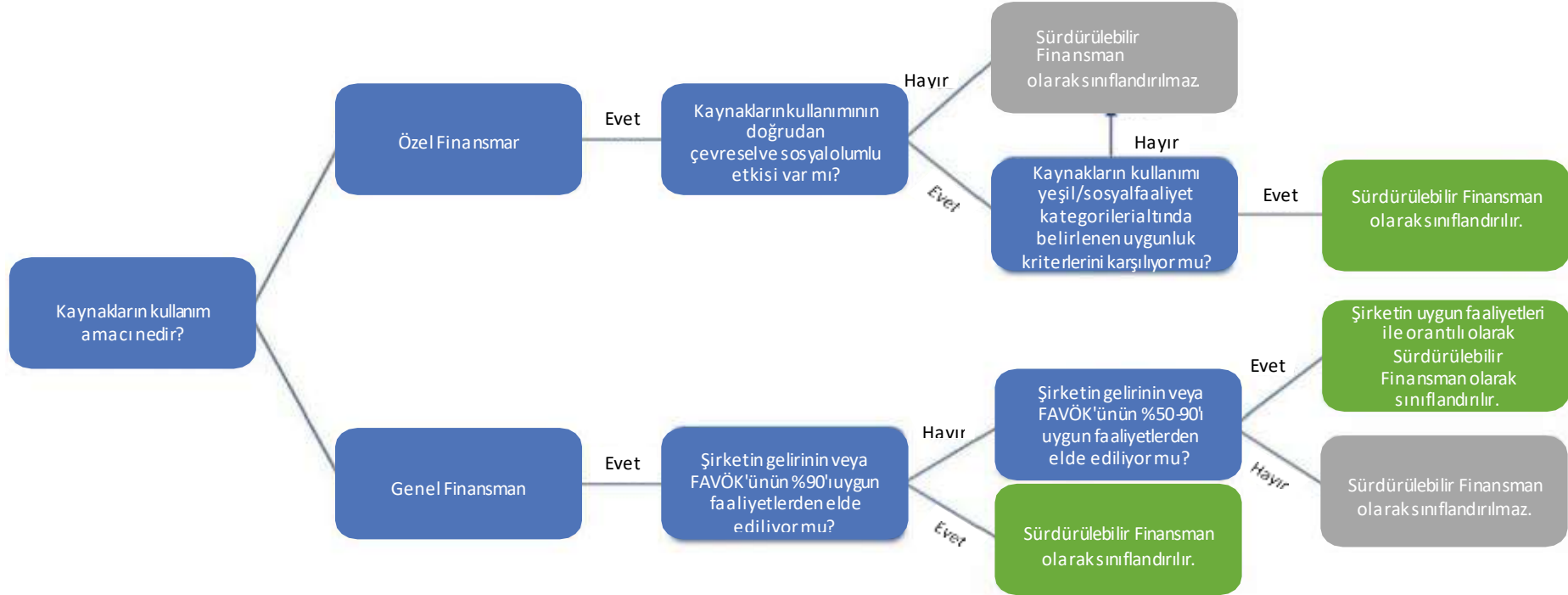
¹⁰ Lütfen <https://www.ifc.org/en/insights-reports/2022/guidelines-for-blue-finance> adresine bakınız.

Pro-rata yaklaşımı

Akbank, bazı durumlarda, yeşil faaliyetleri %90 eşliğinin altında kalan, ancak önemli miktarda yeşil faaliyeti olan ve bu faaliyetlerini artıran şirketlere de finansman sağlamaktadır. Akbank, bu şirketlere finansman sağlanması durumunda, piyasa uygulamalarını baz alarak, orantılı yaklaşımla bu Çerçeve altında listelenen uygun yeşil projelerden elde edilen gelirler veya FAVÖK için %50 eşliğini baz almaktadır. Söz konusu yaklaşım, aynı zamanda, enerji üretiminin **en az %50'sinin yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmesi için de geçerlidir** (Akbank, doğası gereği yeşil veya sürdürülebilir olan kredilerin yeşil olarak kabul edilen faaliyetlere tahsis edildiğinden ve fosil yakıttan elde edilen gelirin %5'ten az olduğundan emin olacaktır). Finansmanın bu yaklaşıma dahil edilmeye uygun olarak ele alınması için, müşteri aşağıdaki koşulları sağlamalıdır:

- gelirlerinin %50 ila %90'ını uygun faaliyetlerden elde etmesi veya
- FAVÖK'ünün %50 ve %90'ını uygun faaliyetlerden elde etmesi veya
- enerji üretiminin %50 ve %90'ını yenilenebilir enerji kaynaklarından elde etmesi gerekmektedir (güç/elektrik üreticilerine özgü).

Sınıflandırma Mantığı

Belirli kriterleri sağlayan projeler (segment bazında değişiklik gösterebilir) öncelikli olarak Çevresel ve Sosyal Risk değerlendirmesine tabi tutulmaktadır (Ayrıntılar için lütfen Bölüm 3.2.3'e bakınız). Akbank Kredilendirilmeyecek Faaliyetler (Yasaklı faaliyetler) Listesi¹¹ altında listelenen projeler bu sınıflandırmaya dahil edilmemektedir (Lütfen Bölüm 6'ya bakınız). Ayrıca, faaliyetlere risk puanları atanmakta ve ÇS riskler, Çevre ve Sosyal Kredi Politikaları Birimi tarafından bu risk puanlarına göre yönetilmektedir.

¹¹ <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/images/pdf/Akbank-ES-Risk-Framework.pdf>

3.2. Tahvil İhraçları ve Krediler

Akbank, her bir Sürdürülebilir Finans Borçlanma Aracı için (bkz. Bölüm 4), Çerçeve kapsamında aşağıdaki temel bileşenleri uygulamaktadır:

1. Kaynakların Kullanımı (Uygunluk Kriterleri)
2. Proje Değerlendirme ve Seçim Süreci
3. Kaynakların Yönetimi
4. Raporlama

Herhangi bir yeşil veya sürdürülebilir borçlanma ürünü aracılığıyla sağlanan kaynak, bu Çerçeve kapsamında belirtilen ICMA ve LMA ilkelerine uygun projelere tahsis edilmektedir. Akbank, yeşil/sürdürülebilir borçlanma araçlarını, Akbank, Sürdürülebilir Finansman Çerçevesinde belirtilen uygunluk kriterlerine göre sınıflandırmakta ve daha geniş olan kaynak havuzundan ayırmaktadır.

Bu Çerçeve belirli zamanlarda Bölüm 8'de (Bu Çerçevde Yapılan Değişiklikler) açıklanan şekilde güncellenebilir ve tadil edilebilir. Güncellenen ve tadil edilen Çerçeve, Akbank'ın internet sitesinde yayınlanacak ve bu Çerçevenin yerini alacak olup, güncellenmenin ardından ihraç edilecek Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları, güncel Çerçeve'ye tabi olacaktır. İkinci taraf görüşü (SPO) raporu, Çerçeve değişmeden kaldığı sürece geçerli olacaktır. Herhangi bir karışıklık olmaması adına, bu Çerçevde belirtilen uygunluk kriterlerindeki herhangi bir değişiklik, mevcut Çerçeve'den önce ihraç edilen tahviller için geçerli olmayabilir.

3.3. Kaynakların Kullanımı

Akbank tarafından ihraç edilen herhangi bir Sürdürülebilir Finans Borçlanma Aracı'nın net kaynak tutarı¹², kısmen veya tamamen, uygun yeşil veya sürdürülebilir kredilerin ("Uygun Krediler") finansmanı veya yeniden finansmanı için tahsis edilir. Yeşil ve sosyal açıdan uygun proje kategorileri için Bölüm 5'e bakınız.

3.4. Proje Değerlendirme ve Seçim

Süreç Yönetimi

Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi

Akbank, finanse edilen faaliyetlerin çevresel ve sosyal riskler açısından proaktif olarak değerlendirilmesi ve yönetilmesini amaçlayan Akbank Çevresel ve Sosyal Risk Çerçevesi'nin¹³ ('ÇSR Çerçevesi') yürütülmesinden sorumlu bir Çevresel ve Sosyal Kredi Politikaları Birim'ine sahiptir. Çerçeve öncelikle ulusal mevzuata, ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara, uluslararası kuruluşlar tarafından yayınlanan iyi uygulamaları yansıtan çevresel ve sosyal ilke ve kriterlere uymayı amaçlamaktadır.

Akbank, ÇSR Çerçevesi kapsamında, sağladığı finansman sonucunda ortaya çıkabilecek çevresel ve sosyal risk ve/veya fırsatların belirlenmesi ve etkin bir şekilde yönetilmesi amacıyla Çevresel ve Sosyal Yönetim Sistemi (ÇSYS) ile Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme (ÇSED) Sistemi'ni uygulamaktadır. Kredi süreçlerinde çevresel ve sosyal risklerin yönetilmesi için temel süreç olan ÇSYS, ÇSR'de ilgili bölümde belirtilen durumlar haricinde bankamızın kredi ilişkisi

¹² Herhangi bir Sürdürülebilir Finans Borçlanma aracının ihraç tarihi öncesinde mevcut projelere/harcamalara tahsis edilebileceği süre olan geriye dönük dönem 36 aydır.

¹³ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/images/pdf/Akbank-ES-Risk-Framework.pdf> adresine bakınız.

içerisinde olduğu tüm müşterilere uygulanmaktadır. Ayrıca, bu belgede bahsedilen çok yüksek riskli projelerden bazıları, çevresel ve sosyal riskleri **yüksek olan sektörlerdeki¹⁴ tüm proje finansmanı kredileri¹⁵ ve yatırım tutarı 10 milyon ABD Dolarından yüksek olan yeni yatırım kredisi¹⁶ talepleri, ÇSYS'den daha ayrıntılı olarak ÇSED sistemi aracılığıyla özel incelemeye tabi tutulmaktadır.**

Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirmesi, Akbank'ın Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Çerçevesinin yürütülmesinden sorumlu olan Çevresel ve Sosyal Kredi Politikaları Birimi tarafından ticari faaliyette bulunan müşterilerin kredilerine uygulanmaktadır.

Sürdürülebilir Finansman Seçim ve Değerlendirme

ÇS risk değerlendirmesinin ardından projeler, **bu Çerçevede belirtilen kriterlere göre Sürdürülebilir Finansman** olarak sınıflandırılmaya uygunlukları açısından ek incelemeye tabi tutulur. Akbank'ın, finansmanın bu Çerçevenin gerekliliklerine uygun olarak sürdürülebilir olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılmasından sorumlu özel bir Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi bulunmaktadır. **Sürdürülebilir Finansman Ekibi, bu Komitenin koordinasyonundan ve organizasyonundan sorumludur.**

Sürdürülebilir finansman uygunluk değerlendirme süreci, **ihraç edilen Akbank Sürdürülebilir Finansman araçlarının gelirlerinin, Bölüm 5'te kaynakların kullanımı için belirlenen kriterleri karşılayan yeni kredilere veya mevcut projelere/harcamalara tahsis edilmesinin yanı sıra bankanın genel kredi politikalarına, sürdürülebilir kredi politikalarına ve ulusal mevzuatın öngördüğü asgari çevresel ve sosyal gerekliliklere tabi tutulmasını sağlar.**

Minimum ÇS risk gereksinimlerini karşılayan projeler aşağıdaki gibi çok adımlı bir değerlendirme sürecinden geçer:

- **Sürdürülebilir Finansman Ekibi, sürdürülebilir finansman anlaşmalarının (Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları ve Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ile uyumlu diğer ilgili mekanizmalar) ilk sürdürülebilir finansman uygunluk değerlendirmesini gerçekleştirir.**
- Uygunluk kriterleri doğrultusunda önerilen sürdürülebilir işlemler/varlık havuzu daha sonra Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi toplantıları sırasında kararlaştırılır.
- Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi toplantıları, sürdürülebilir finansman **metodolojisine uygun olarak aylık olarak düzenlenmektedir. Sürdürülebilir Finansman Ekibi, bu Komitenin koordinasyonundan ve organizasyonundan sorumludur.**

Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi aşağıdaki üyelerden oluşur:

- Yatırım Bankacılığı/Sürdürülebilir **Finansman Ekibi - Zorunlu Katılımcı**
- Müşteri ve kredi sözleşmesi türüne bağlı olarak ilgili diğer bölüm temsilcileri Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi toplantılarına dahil edilir. Bu, işlem / kredi segmentinin türüne bağlı olarak aşağıda listelenen **bölümleri içerebilir: - Zorunlu Katılımcı**
 - Kurumsal Bankacılık

¹⁴ **Enerji, Madencilik, Kimya (petrokimya dahil), Üretim, Altyapı ve Ulaştırma, Tarım, Gıda, Hayvancılık ve Balıkçılık, Deniz Turizmi.**

¹⁵ Proje Finansmanı, ilgili projenin nakit akışı ve değerinin işlemin temeli olarak gösterilmesi ve borçlunun projenin gelirleri ile ödeme kabiliyetinin ilişkilendirilmesi **ile tasarlanan bir finansman türüdür. Bu finansman türü genellikle santral, üretim tesisi, maden, ulaşım altyapısı, çevre ve telekomünikasyon altyapısı gibi büyük, karmaşık ve maliyetli yatırımların yapılması ve geliştirilmesi veya değişen proje dinamiklerine uygun finansman modelleriyle eşleştirilmesi için tasarlanmıştır.**

¹⁶ Proje finansmanı kapsamında olmayan daha küçük ölçekli iş yeri tadilat, fabrika/depo inşaatı ve makine teçhizat finansmanı için taksitli kredilerdir.

- Ticari Bankacılık
- KOBİ Bankacılığı
- Bireysel Bankacılık
- Özel Bankacılık ve Varlık Yönetimi
- **Kredi Tahsis - Çevresel ve Sosyal Kredi Politikaları Birimi - Herhangi bir potansiyel sürdürülebilirlikle linkli kredi durumunda zorunlu katılımcı, aksi takdirde opsiyonel katılımcı**
- **Uluslararası Bankacılık ve Kurumsal Müşteriler, projelerin finansman gereksinimlerine göre davet edilmektedir - Opsiyonel Katılımcı**
- **Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik, Akbank'ın tüm sürdürülebilirlik stratejisi ve odak alanları ile uyumlu sürdürülebilir finansman ve kredi anlaşmalarının gerekliliklerine göre katılmaktadır - Opsiyonel Katılımcı**

Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesi

- **Belirlenen sektörler ve segmentler için özelleştirilmiş yeni sürdürülebilir finansman mekanizmalarını tartışır. Örneğin, sürdürülebilirlikle linkli krediler.**
- **İlgili iş birimleri ile Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarını tartışır.**
- **Kaynakların kullanımına dahil edilecek projelerin tespit edilmesi ve kararlaştırılması için (gerektiğinde) ilgili iş birimleriyle görüşür. Projelerin Akbank çevresel/sosyal stratejisi ve diğer öncelikleri ile uyumlu olması beklenmektedir.**
- **Kaynakların Akbank'ın Sürdürülebilir Finansman Çerçevesiyle uyumlu olarak kullanıldığını onaylamak amacıyla yıllık bazda ve tahvil/kredi vadesi boyunca kaynağın kullanımını gözden geçirir.**
- **Kaynak tahsisi bekleyen onaylı projeleri belirler.**
- **Kaynakların kullanımını gözden geçirir ve herhangi bir değişiklik gerekip gerekmediğini belirler (örneğin, projelerin veya harcamaların iptal edilmesi, satılması veya başka bir şekilde uygunsuz hale gelmesi).**
- **Uygun projelerin, artık uygunluk kriterlerini karşılamaması veya artık finansmana ihtiyaç duymaması halinde, havuza dahil edilmemesine veya değiştirilmesine karar verir.**
- **Kaynak kullanımının incelenmesi ve yönetiminden sorumlu olup (Bölüm 3.2.3'te açıklandığı gibi) ilgili raporlamaları gerçekleştirir (Bölüm 3.2.4'te açıklandığı gibi).**
- **İlgili iş birimleri ile mutabık kalarak, yeni sürdürülebilir finansman anlaşmalarını ve mekanizmalarını onaylar.**
- **Uygun kredilerin Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi kapsamında belirtilen ilgili tüm düzenlemelere uyumlu olmasını sağlar.**
- **Raporlama ve doğrulama sürecini kontrol eder.**
- **Çerçevenin güncellenmesi ve ikinci taraf görüşü (SPO) süreçlerini yönetir.**
- **Sürdürülebilir Finansman Çerçevesinde listelenen uygun projelerle uyumlu potansiyel sürdürülebilir finansman fonları için uluslararası finans kuruluşları ile işbirlikleri gerçekleştirir.**

Sürdürülebilir Finansman Tahsis Komitesinin çalışmalarının sonuçlarının yanı sıra, bankanın sürdürülebilir finansman performansı ve stratejisi, Genel Müdür Yardımcılarının katılımıyla Sürdürülebilir Finansman Ön Komitesi'nde tartışılmaktadır. Komite, Yatırımcı İlişkileri ve Sürdürülebilirlik Departmanı tarafından koordine edilmekte ve yılda en az üç kez gerçekleştirilmektedir.

3.5. Kaynakların Yönetimi

Akbank, Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları ihracından elde edilen kaynakları, yukarıda sunulan değerlendirme ve seçim sürecine uygun olarak kaynakların kullanımına ilişkin kriterleri sağlayan bir kredi portföyüne (sürdürülebilir kredi portföyü) tahsis etmeyi amaçlamaktadır.

Akbank, Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarının ihraç edilmesini takip eden 3 yıl içinde, **Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarından** elde edilen net kaynakların tutarına eşit veya bu bakiyeyi aşan bir sürdürülebilir kredi portföyü tahsisine ulaşacaktır. Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarından elde edilen net kaynak tutarını karşılayacak şekilde sürdürülebilir kredi portföyüne ilave uygun krediler eklenecektir.

Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarının net kaynak tutarının, uygun kredilere tahsisi veya yeniden tahsisinin beklenmesi durumunda, Akbank net kaynak tutarı ile nakit ve/veya nakit eşdeğeri ve/veya diğer likit pazarlanabilir araçlara yatırım yapacaktır. Yeşil/sosyal krediler söz konusu olduğunda Akbank, tematik olarak ilgili/ÇSY araçlarına yatırım yapılması ile kaynakların geçici olarak tahsis edilmesini değerlendirebilir ve tahsis edilmeyen kaynakların bakiyesi için kredi verenlere herhangi bir geçici araç açıklayabilir. Sürdürülebilir Finans **Borçlanma Araçları** için lütfen Ek l'e bakınız.

Temin edilen her bir kaynak, ilgili işlem özelinde yönetilmekte ve Sürdürülebilir Finansman (SF) ve Uluslararası Bankacılık ve Kurumsal Yatırımcılar Birimi (UBKY) Ekiplerinin koordinasyonu ile özellikle uygun projelere yönlendirildiğinin kontrolü için izlenmektedir. UBKY Birimi, iş birimlerinden işlemlerle ilgili tüm verileri toplamakta ve ÇSY fonlarını yıllık olarak ve tahvil/kredi vadesi boyunca uygun projelere tahsis etmektedir.

3.6. Raporlama

Vadesi dolmamış Akbank Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları aracılığıyla temin edilen net kaynak tutarlarının kullanım detaylarını içeren yıllık tahsis raporu, her mali yılın sonunda, ilgili borçlanma işlemlerinin yapılmasından itibaren bir yıl içinde kamuoyuna açıklanacaktır. Tahvil/kredi vadesine kadar tahsis raporlaması yapılacaktır. Tahsis raporlaması Akbankın internet sitesinde¹⁷ kamuya açıklanacaktır. Tahsis raporu aşağıdaki ayrıntıları içerecektir:

- Uygun yeşil veya sosyal projelere tahsis edilen toplam kaynak miktarı,
- Uygun yeşil veya sosyal proje kategorisi başına tahsis edilen toplam tutar (bankanın takdirine bağlı olarak isteğe bağlı),
- Yeni finansman için kullanılan kaynakların refinansmana karşı payı,
- Kalan vadesi dolmamış kaynakların tutarı.

Akbank ayrıca, taahhütlere yönelik ilerlemeyi, toplam sürdürülebilir finansman hacmini ve temiz ulaşım, yenilenebilir enerji, kadınların güçlendirilmesi gibi finansman odak alanlarını da raporlayacaktır. Bu bilgiler Akbank'ın internet sitesinde¹⁸ kamuya açıklanacaktır. Buna ek olarak, Akbank, uygun yeşil veya sosyal projelerin beklenen çevresel ve sosyal etkileri hakkında etki raporlaması sağlamayı amaçlamaktadır. Etki raporlamasının, ilgili verilerin mevcudiyetine bağlı olarak yıllık olarak ve en azından kategori düzeyinde ve toplu olarak yapılması amaçlanmıştır. Etki raporlaması Akbank'ın internet sitesinde kamuya açıklanacaktır¹⁹. Etki

¹⁷ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/wholesale-funding/detail/Sustainable-finance/600/1675/0> adresine bakınız.

¹⁸ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/sustainability/year-list/Sustainability-reports/60/0/0> adresine bakınız.

¹⁹ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/wholesale-funding/detail/Sustainable-finance/600/1675/0> adresine bakınız.

raporlaması, verilerin mevcudiyetine bağılı olarak, aşağıdakileri kapsayabilecek ancak bunlarla sınırlı olmayan potansiyel temel çevresel ve sosyal etki göstergelerini içerebilir:

Tablo 1. Uygun Yeşil Projeler için Potansiyel Anahtar Çevresel ve Sosyal Etki Göstergeleri

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Örnek Etki Göstergeleri
İklim Değişikliğinin Azaltılması	Enerji verimliliği ürünleri ve hizmetleri	Yıllık enerji tasarrufu (% veya MWh)
		Önlenen yıllık CO2 emisyonu (tCO2e)
	Yenilenebilir enerji	İnşa edilen yenilenebilir enerji santral(ler)inin kapasitesi (MW)
		Yıllık üretilen yenilenebilir enerji miktarı (MWh)
		Önlenen yıllık CO2 emisyonu (tCO2e)
	Yeşil binalar	Bina sertifikasyon standardı
		Azaltılan/önlenen su kullanımı yüzdesi (%)
		Önlenen yıllık CO2 emisyonu (tCO2e)
		Azaltılan/önlenen yıllık enerji kullanımı (%)
	Temiz Taşımacılık	Önlenen yıllık CO2 emisyonu (tCO2e)
		Finanse edilen temiz ulaşım altyapısının sayısı ve türü
		Yakıt tüketiminde tahmini azalma (%)
		Finanse edilen temiz araç sayısı (ör. elektrikli)
		Şarj istasyonu sayısı
		Azaltılan/önlenen yıllık sera gazı emisyonu (tCO2e)
		Geliştirilen/bakımı yapılan yeni ulaşım altyapısının uzunluğu
		Otomobil kullanımında tahmini azalma (kilometre üzerinden)
İklim Değişikliği Adaptasyonu	İklim Esnekliği	Finanse edilen dayanıklı altyapıların türü ve sayısı
		Dayanıklı altyapıya sahip kişi/işletme/alan sayısı
		Önlenen veya azaltılan iklimle ilgili doğal afetlerin sayısı
		Güvenli su temini yaratılan kişi / işletme / alan sayısı
		İklimle bağlı doğal afetler nedeniyle hasar ve onarım maliyetlerinde azalma
		Önlenen veya azaltılan iklimle ilgili doğal afetlerin sayısı (%)

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Örnek Etki Göstergeleri
	Adaptasyon Projeleri	Finanse edilen iklim değişikliğine uyum projelerinin türü ve sayısı
Sürdürülebilir Su ve Atık Su Yönetimi	Su Yönetimi	Su kullanım verimliliğinde artış (%)
		Aritılan veya yönetilen su miktarı (m ³)
		Aritılan deniz suyu (m ³)
		Hasat edilen yağmur suyu miktarı (m ³)
		Yıllık su tasarrufu (%)
	Atık su yönetimi	Toplanan atık su miktarı (m ³)
		Aritılan atık su miktarı (m ³)
		Aritılan ve/veya yönetilen ve/veya yeniden kullanılan ve/veya geri dönüştürülen atıksu miktarı (m ³)
		Aritılmış ve bertaraf edilmiş ve/veya yeniden kullanılmış atıksu arıtma çamuru miktarı
Karasal ve sucul biyolojik çeşitliliğin korunması vb.	Kıyı, deniz ve havza ortamlarının korunması vb.	Restore edilen, korunan karasal / sucul alan (km ²)
		Finanse edilen koruma/muhafaza ve yönetim projelerinin sayısı
		Proje ile restore edilen yerli tür, flora veya fauna sayısı
		Finanse edilen sürdürülebilir turizm faaliyetlerinin sayısı
Döngüsel ekonomiye geçiş	Eko-verimli ve/veya döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri	Yeniden kullanım için tasarlanan ve üretilen ürünlerle değiştirilen tek kullanımlık ürünler (%)
		Ürünlerde ve ambalajlarda geri dönüştürülmüş/biyo kaynaklı içerik oranında artış
		Ürünlerde ve ambalajlarda işlenmemiş malzemelerin kullanımından kaçınılan miktar (kg)
		Üretilen biyo kaynaklı monomer ve polimer miktarı (ton)
		Üretilen döngüsel malzemelerin projenin toplam malzeme üretimine oranı (%)
		Ürünlerin geri dönüştürülebilirliğinde/yeniden kullanılabilirliğinde artış (%)
		Proje sonucunda geri kazanılan atık miktarı (toplam atığın %'si)
		Kritik hammaddelerin geri dönüşümü, yeniden kullanımı, geri kazanımı (ton)
Kirlilik önleme ve kontrol	Tüketimin ve kirlетici üretimin izlenmesi ve azaltılması	Finanse edilen kirlетici izleme projelerinin sayısı
		Daha az hammadde tüketimi (%)
		Önlenen, azaltılan ve/veya geri dönüştürülen atık miktarı (ton)
		Yeraltı suyu hacmi, ıslah edilmiş toprak (m ³)
	Tarım	Sürdürülebilir tarım arazisi alanı (hektar)

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Örnek Etki Göstergeleri
Yaşayan doğal kaynakların ve arazi kullanımının çevresel olarak sürdürülebilir yönetimi		Kuraklığa dayanıklı ürünler gibi iklim değişikliğine uyum sağlayan teknolojilerin daha fazla kullanılmasına bağlı tarım arazilerinde artış (hektar)
		Hammadde tedarik zinciri sertifikasyon kapsamının artırılması
		Sertifikalı ürün miktarı (ton)
	Orman yönetimi	Ormanlık arazi (km ²)
		Rehabilite edilen ormanların alanı (km ²)
		Yönetilen sertifikalı ormanların alanı (hektar)
	Kentsel yönetim	Kentsel alanlarda doğal peyzaj alanı/kentsel drenaj sistemlerinin artırılması (km ² veya %)

Tablo 2. Uygun Sosyal Projeler için Potansiyel Anahtar Çevresel ve Sosyal Etki Göstergeleri

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Etki Göstergeleri
İstihdam yaratma ve finansal katılım	İş desteği ve istihdam yaratma	Finanse edilen KOBİ sayısının hedef nüfusa göre dağılımı
		KOBİ'lere sağlanan kredilerin miktarı, hedef nüfusa göre dağılımı
		Kredi miktarı ve yaratılan / korunan işlerin sayısı ve sağlanan ilgili krediler
	Fırsat eşitliği	Kredi miktarı ve finanse edilen Kadın KOBİ sayısı, hedef nüfusa göre dağılım
		Sağlanan kredi miktarı ve finanse edilen kırılgan grupların sahip olduğu işletme sayısı
		Kırılgan grupların iş gücüne katılımında artış (%)
		İş gücündeki kırılgan gruplar için yaratılan iş sayısı (%)
Uygun fiyatlı temel altyapı	Enerji	Enerji altyapısı yaratılan kredi miktarı ve yararlanıcı sayısı
	Su	Yeterli ve adil su ve sanitasyon altyapısı yaratılan kredi miktarı ve yararlanıcı sayısı
	Telekomünikasyon	Temel telekomünikasyon altyapısı sağlanan kredi miktarı ve yararlanıcı sayısı
	Ulaşım	Ulaşım altyapısı sağlanan kredi miktarı ve yararlanıcı sayısı
Temel hizmetlere erişim	Eğitim	Kredi miktarı ve finanse edilen eğitim kurumlarının sayısı
		Kredi miktarı ve eğitim hizmetlerine erişimi artan kişi sayısı
		Kredi miktarı ve finanse edilen öğrenci barınma tesislerinin sayısı
		Genç neslin fiziksel ve zihinsel gelişimi ile ilgili kredi miktarı, proje sayısı ve yararlanıcı sayısı

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Etki Göstergeleri
	Sağlık	Kredi miktarı
		Sağlık hizmetlerine erişimi artan kişi sayısı
		Sağlık malzemeleri ve ekipmanlarının üretimi, satın alınması ve dağıtımı için sağlanan kredi miktarı ve proje sayısı
		Bir krize tıbbi acil müdahale durumunda sağlanan kredi miktarı ve proje sayısı
	Afet yardımı	Afet yardımı ve acil yardım için sağlanan kredi miktarı
		Yararlanıcı sayısı
		Yeniden inşa edilen binaların sayısı ve türleri
		Yaratılan iş sayısı
Uygun Fiyatlı Konut	Konut	Uygun fiyatlı konuttan yararlanan birey/aile sayısı
		Sağlanan kredi miktarı
Gıda Güvenliği	Gıdaya erişim	Güvenli, besleyici ve yeterli gıda sağlanan kişi sayısı
	Tarımsal verimlilik	Tarımsal verimde artış (%)
		Tarım projelerinden yararlanan ve gelişmiş tarım teknolojilerini kullanan çiftçi sayısı
		Önlenen/ azaltılan gıda israfı (%)
	Esnek tarım	Finanse edilen esnek tarım projelerinin ve üretim şirketlerinin sayısı
Sosyoekonomik ilerleme ve güçlendirme	Engellilik-Kapsayıcılık Gelişimi	Engellilik kapsayıcılık altyapısındaki artış (%)
		Yararlanıcı sayısı
	Kültür ve spor tesisleri/sponsorluklar	Düşük sosyoekonomik statüye sahip bölgelerde finanse edilen kültürel/spor tesislerinin sayısı
		Yararlanıcı sayısı

4. Ürün Kapsamı

Bu Çerçeve'de Akbank²⁰, Yeşil, Sosyal, Sürdürülebilirlik veya Tematik tahvil, kredi veya diğer borçlanma araçları ihraç edebilir. Çerçeve, iştirakler hariç olmak üzere Akbank T.A.Ş. için geçerlidir²¹. Akbank, Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları ihracından elde edilen kaynakları, kaynak kullanımına uygunluk kriterlerini (Sürdürülebilir Kredi Portföyü) karşılayan müşterilere sağlanan kredilerden oluşan bir portföye tahsis etmeyi planlamaktadır.

Tematik araçlar, belirli çevresel, sosyal veya sürdürülebilirlik hedeflerine odaklanan mavi, cinsiyet eşitliği veya diğer tematik etiketleri ifade eder.

- A. **Yeşil Tahviller ve Krediler:** Ürün amacının Bölüm 5.1'de sunulan uygunluk kriterlerini karşılayan uygun yeşil projelerin finansmanı ve/veya yeniden finansmanına yönelik olduğu tahviller/krediler/sendikasyon kredileri/ hazine finansmanı.
- B. **Sosyal Tahviller ve Krediler:** Ürün amacının Bölüm 5.2'de sunulan uygunluk kriterlerini karşılayan uygun sosyal projelerin finansmanı ve/veya yeniden finansmanına yönelik olduğu tahviller/krediler/sendikasyon kredileri/hazine finansmanı.
- C. **Sürdürülebilirlik Tahvilleri ve Kredileri:** Ürün amacının Bölüm 5'te sunulan uygunluk kriterlerini karşılayan uygun yeşil ve sosyal projelerin bir karışımını finanse etmek ve/veya yeniden finanse etmek olduğu tahviller/ krediler/sendikasyon kredileri/hazine finansmanı.
- D. **Mavi Tahvil ve Krediler (mavi temalı borçlanma araçları):** Ürün amacının deniz veya mavi ekonomi ile ilgili uygun yeşil ve/veya sosyal projelerin finansmanı ve/veya yeniden finansmanına yönelik olduğu ve Bölüm 5'te sunulan uygunluk kriterlerini karşıladığı durumlarda.
- E. **Cinsiyet Eşitliği Tahvilleri ve Kredileri (cinsiyet eşitliği temalı borçlanma araçları):** Ürün amacı kadınların ilerlemesini, güçlendirilmesini ve eşitliğini desteklemeyi amaçlayan ve Bölüm 5'te sunulan kriterleri karşılayan uygun sosyal projelerin finansmanına ve/veya yeniden finansmanına yönelik olan

Mavi ve cinsiyet eşitliği temalı araçlar dışında, amaçları bu Çerçeve ile uyumlu olan diğer tematik etiketli borçlanma araçları ile borçlanabilir.

Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları aşağıda listelenmiştir:

Tablo 3. Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları

Ürün	Açıklaması	Çerçeve
Borç Sermaye Piyasaları	Akbank'ın Global Orta Vadeli Programı (GMTN) kapsamında ya da GMTN harici dokümantasyonla nitelikli yatırımcılara yeşil/sosyal/tematik /sürdürülebilirlik tahvillerinin ihracı.	Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ICMA Yeşil, Sosyal ve Sürdürülebilirlik Tahvil İlkeleri IFC Mavi Finansman Rehberi
Yeşil / Sosyal / Tematik / Sürdürülebilirlik Kredileri	Bu krediler, Bölüm 5'te sunulan uygunluk kriterlerini karşılayan uygun yeşil, sosyal veya tematik	Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi LMA Sürdürülebilirlikle Bağlantılı Kredi İlkeleri,

²⁰ Çerçeve'nin Akbank tarafından ihraç edilen tahvil/kredilerin yanı sıra yeşil/sürdürülebilir mevduat ve Akbank'ın Sürdürülebilir Kredi Portföyü'nü (Akbank T.A.Ş. tarafından uygun kategorilerdeki müşterilerine sağlanan finansman) kapsadığını lütfen unutmayın.

²¹ Akbank AG, AKLease, AKYatırım (AK Yatırım), AKPortföy (AK Portföy), AKÖde

Ürün	Açıklaması	Çerçeve
	projelerin veya bu tür projelerin bir karışımının finansmanına ve/veya yeniden finansmanına yöneliktir.	IFC Mavi Finansman Rehberi
Yeşil / Sürdürülebilir Mevduatlar	Uygun projeler için yeşil ve/veya sürdürülebilir mevduat tahsis edilir. Akbank, yeşil/sürdürülebilir mevduatları bu Çerçeve'nin uygunluk kriterlerine uygun olarak sınıflandırmakta ve daha geniş mevduat havuzuyla harmanlamamaktadır.	Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ICMA ve LMA ilkeleri
Yeşil / Sosyal / Tematik/ Sürdürülebilirlik Kredileri (Akbank Sürdürülebilir Kredi Portföyü)	Akbank T.A.Ş. tarafından Bölüm 5'te sunulan uygun kategorilerdeki müşterilere ve kredilere sağlanan finansman.	Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi ICMA ve LMA ilkeleri IFC Mavi Finansman Rehberi

Sürdürülebilir Tedarik Zinciri/Ticaret Finansmanı ürünleri de Bölüm 5'te sunulan uygun kategoriler aracılığıyla Akbank'ın sürdürülebilir finans faaliyetleri kapsamında değerlendirilmektedir.

Ürün	Açıklaması	Çerçeve
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Garantileri / Ticaret Odası Mektupları / Dış Ticaretin Finansmanı	Tedarik Zinciri Finansmanı, Kredi, Ticari Krediler ve Alacak hizmetleri	Sürdürülebilir Ticaret ve Sürdürülebilir Ticaret Finansmanı Standartları ²²

²² <https://iccwbo.org/news-publications/policies-reports/icc-standards-for-sustainable-trade-and-sustainable-trade-finance/>

5. Uygun Proje Kategorileri

5.1. Uygun Yeşil Proje Kategorileri

Aşağıdaki tabloda, nitelikli kategorilerdeki kaynakların kullanımına ilişkin bilgilerin yanı sıra nitelikli yeşil faaliyetler için kriterlerin bir açıklaması listelenmektedir. Yeşil Kredi İlkeleri'ne uygun olarak üçüncü bir tarafça doğrulanan ancak bu Çerçeve'de açıkça kapsanmayan bireysel krediler, Akbank tarafından da olumlu çevresel etki/yeşile uygun projeler olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 4. Uygun Yeşil Proje Kategorileri

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
Enerji verimliliği	İmalat, kurulum, satın alma, genişletme²⁴, iyileştirme, Ar-Ge ve/veya en az %20 enerji verimliliği sağlayan ve/veya sera gazı emisyonlarını en az %20 oranında azaltan ilgili altyapının²⁵ kurulmasının finansmanı veya refinansmanı - Enerji Verimliliği - Dijital Çözümler	Enerji verimliliği²⁶ - LED fiktür montajı - Düşük ısı iletkenliği ve verimli kaplama ve çatı sistemleri ile bina yalıtım yatırımları - İzleme ve diğer enerji verimliliği sistemleri (örneğin basınçlı hava sistemleri, enerji verimli makineler²⁷ (enerji verimli proses teknolojileri, cihazlar, aydınlatma, temizleme ve yıkama ekipmanları, yanma, soğutma ve fan sistemleri, pompalar ve elektrik motorları vb.) - Fosil yakıtlı projeler ile kömür ve doğal gazla çalışan kojenerasyon ve termik santraller hariç olmak üzere, yenilenebilir enerji kategorisinde belirtilen kriterlerinin karşılanması koşuluyla, yenilenebilir enerjiye dayalı, ısıtma ve soğutma için boru hatlarının ve ilgili altyapının inşası, yenilenmesi ve işletilmesi	

²³ Bu belgede yer alan örnekler açıklama amaçlıdır. Proje türleri, sağlanan örnekleri içermektedir, ancak bunlarla sınırlı değildir.

²⁴ Elektrik iletiminin genişletilmesi yalnızca aşağıdaki koşullardan biri altında geçerlidir: (1) en az %90 yenilenebilir enerjiyi entegre ediyorsa (%90'dan azsa; orantılı pay tahsis edilebilir) veya (2) şebeke IEA SDS senaryosuna uygun bir 'karbonsuzlaştırma yörüngesinde' ise (3) iletim hatları iki enerji sistemini birbirine bağlıyorsa, projenin yalnızca yenilenebilir enerji kısmı uygun projelerin bir parçası olarak dahil edilecektir.

²⁵ Enerji verimliliği yatırımları olan tüm pazar segmentler, yani KOBİ'ler, ticari ve şirketler vb.

²⁶ İstisna Kriteri: Fosil yakıt teknolojilerinin sürdürülmesine neden olan projeler

²⁷ Elektrikli forkliftler, traktörler, yükleyiciler, ekskavatörler gibi enerji tasarruflu taşımacılık; motorlar ve pompalar, proses teknolojileri, cihazlar, aydınlatma, temizleme ve yıkama ekipmanları vb.

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		- o Atık ısı geri kazanım sistemleri - o İletim ve dağıtım, enerji verimliliği ile sonuçlanan enerji kaybının azaltılmasını kolaylaştıracak hatlar - o Enerji verimliliği ekipmanlarının kurulumu, bakımı, onarımı (Ref: EUT 7.3) - o Elektrikli araçlar için binalarda (ve binalara bağlı park yerlerinde) şarj istasyonlarının kurulumu, bakımı ve onarımı (Ref: EUT 7.4) • Dijital Çözümler: Büyük veri ve veri analitiği teknolojileri gibi enerji verimliliğini artırmaya yönelik dijital ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanması - o Spektrum satın alımı ve lisans yenileme hariç olmak üzere endüstri 4.0 ürünleri, hizmetleri ve kolaylaştırıcı hizmetler (ör. NB-IoT, LTE-M, LPWA, AI, IoT analitiği, diğer akıllı izleme sistemleri, vb²⁸) - o EUT CM 8.2 ile uyumlu faaliyetler	
Yenilenebilir Enerji	Ar-Ge, üretim (özel bileşenler dahil), montaj, yenilenebilir enerji üretim varlıklarının ve ilgili altyapının onarımı, inşası, işletilmesi, bağlantısı, tedariki ve bakımının yanı sıra iletim ve dağıtım (yardımcı teknik ekipman dahil) ekipmanlarının finansmanı veya refinansmanı, • Rüzgar enerjisi	• Rüzgar enerjisi: Kara ve deniz • Güneş enerjisi: Fotovoltaik (PV), Konsantre Güneş Enerjisi²⁹ ve termal güneş enerjisi tesisleri • Jeotermal: doğrudan emisyonlar $\leq 100\text{g CO}_2\text{e/kWh}$ ve/veya sektör ortalaması ile aynı³⁰ olmalıdır. • Hidroelektrik: Faaliyet aşağıdaki ölçütlerden birine uygun olmalıdır:	

²⁸ Dar bant - Nesnelerin İnterneti, Uzun Vadeli Evrim Mobil, - sırasıyla geniş alan yapay zeka gücü.

²⁹ Konsantre Güneş Enerjisi için, güneş enerjisi kaynaklarından üretilen elektrik en az %85 olmalıdır.

³⁰ "Sektör ortalaması ile aynı" ifadesinin, emisyon verilerinin müşteriden toplandığı (vaka taramaları ile) ve Türkiye Pazarında mevcut en iyi uygulama emisyonlarına (Türkiye Şebeke Emisyon Faktörü) göre değerlendirildiği anlamına gelmektedir.

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
	- Güneş enerjisi - Jeotermal - Hidroelektrik - Yeşil Hidrojen - Atıktan enerji - İletim ve dağıtım - Depolama - Yenilenebilir, fosil olmayan, gaz ve sıvı yakıtlar - Elektrik için biyoyakıt üretimi - Biyo-atıkların kompostlaştırılması - Yeni nesil güç elektroniği ve akıllı şebeke ekipmanlarının imalatı - Elektrikli ısı pompaları - Yeni elektrik şebekelerinin ve genişletmelerin inşası, yenilenmesi veya tadilatı	- Üretim kapasitesi 10 MW veya daha az olan tesislerle sınırlı projeler - Üretim kapasitesi 10MW ila 25MW veya >25 MW ve <1000MW olan projelerde yaşam döngüsü karbon yoğunluğu $\leq 100 \text{gCO}_2/\text{kWh}$ veya güç yoğunluğu 25W/m^2 olmalıdır. - Elektrik üretim tesisi nehir tipi olmalı ve yapay bir rezervuara sahip olmamalıdır. Yeşil Hidrojen; - Elektroliz gücü ile hidrojen üretimi (yenilenebilir enerji ile). Atıktan enerji: Atıksu arıtma çamurunun anaerobik çürütülmesi ve biyo-atıkların anaerobik çürütülmesi, doğrudan emisyonlar $\leq 100 \text{g CO}_2\text{e} / \text{kWh}$ olmalı ve yakma işleminden önce geri dönüştürülebilir atıklar ayrıştırılmalıdır. - Atıksu çamurundan biyogaz (anaerobik çürütme) (Ref: EUT CDR (AB 2021 - 5.6) - Biyo-atıkların anaerobik çürütmesinden elde edilen biyogaz (Ref: EUT CDR EU 2021 - 5.7) Elektrik için biyogaz ve biyoyakıt üretimi: Doğrudan emisyonlar $\leq 100 \text{g CO}_2\text{e}/\text{kWh}$ ve/veya sektör ortalama emisyon yoğunluğu ile aynı olmalı ve kaynaklar sürdürülebilir olmalıdır³¹.	

³¹ Sertifikalı hammaddeler ve/veya gıda kaynakları ile rekabet etmeyen ve atık yakma kaynaklı olmayan hammaddeler

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ³²	BM SKH'leri
		• Biyokütle ile elektrik üretimi: doğrudan emisyonlar $\leq 100\text{g CO}_2\text{e/kWh}$ ve/veya sektör ortalaması ile aynı ve/veya Türkiye Şebeke Emisyon Faktörü'nden daha az olmalı ve kaynaklar sürdürülebilir olmalıdır.³² • İletim ve Dağıtım ○ Hidrojen, biyogaz veya diğer düşük karbonlu gazların iletim ve dağıtım ağları ○ Mevcut iletim ve dağıtım şebekelerindeki kaçakların tespiti ve onarımı • Depolama ○ Bu Çerçeve'de belirtilen yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen enerjinin depolanması ○ Pompalı hidroelektrik depolaması da dahil olmak üzere elektrik depolamasının inşası ve işletilmesi (1.000 MW'tan az) ○ Hidrojen depolama tesislerinin inşası ve işletilmesi (mevcut depolama tesislerinin dönüştürülmesi dahil) (doğrudan fosil yakıtla çalışan depolama tesisleri hariç) ○ Isıl enerjiyi depolayan ve daha sonra termal enerji veya diğer enerji şeklinde geri döndüren tesislerin inşası ve işletilmesi • Yaşam döngüsü emisyonları $\leq 100\text{g CO}_2\text{e/kWh}$ olan yenilenebilir fosil olmayan gaz ve sıvı yakıtlar (örn. buhar), (Ref:EUT 4.7)	

³² Sertifikalı hammaddeler ve/veya gıda kaynakları ile rekabet etmeyen ve atık yakma kaynaklı olmayan

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		○ Bu faaliyet, yalnızca biyogaz ve biyo-sıvı yakıtların kullanımından elektrik üretimini içermez. • Biyo-atıkların kompostlaştırılması • Yenilenebilir enerji için akıllı şebeke, yeni nesil güç elektroniği ve ekipmanları dinamik donanım, DLR, sensör dağıtımını ve veri analizi kullanımlarını artıran modernize edilmiş güç trafo merkezleri vb. • Sadece yenilenebilir elektrik için yeni elektrik şebekeleri ve genişlemeleri • Sadece yenilenebilir elektrik ile çalışan elektrikli ısı pompaları	
Yeşil binalar	Aşağıdaki kriterlerden birini karşılayan düşük karbonlu yeni, mevcut veya yenilenmiş, kamu, ticari ve konut binalarının finansmanı veya refinansmanı: • Enerji sertifikalı binalar • Mevcut binaların yenilenmesi veya iyileştirilmesi	• Enerji sertifikalı binalar: ○ Enerji Performansı Yönetmeliği'nde belirtilen NSEB (Neredeyse Sıfır Enerjili Bina) niteliklerine³³ sahip binalar ○ Binalar, Türk mevzuatına uygun olarak verilen Enerji Kimlik Belgesi (BEP-TR) ve/veya Türk Bina Yönetmeliği³⁴ ile belirlendiği üzere, ilgili yerel piyasadaki en enerji verimli binaların ilk %15'ine girmelidir. ○ Ulusal/uluslararası kabul görmüş bir belgelendirme kuruluşu tarafından sertifikalandırılan binalar: ▪ LEED (Altın ve üzeri) ▪ BREEAM (Çok İyi ve üstü)	

³³ NSEB binaları aşağıdaki kriterleri karşılamalıdır: (i) Enerji Performans Belgesinde B sınıfı veya daha iyisi enerji performans sınıfı ve (ii) binanın birincil enerji ihtiyacının 1/1/2025 tarihine kadar en az "%5" yenilenebilir ve daha sonra en az %10 yenilenebilir olması

³⁴ Enerji belgesi C'nin altında derecelendirilen haneler için yapı ruhsatı ruhsatı verilmemektedir. Lütfen <https://www.enerjikimlikbelgesi.com/> adresine bakınız

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		- DGNB (Altın ve üzeri) - HQE (Mükemmel ve üstü) - CEDBIK Yeşil Bina sertifikası Çok İyi ve üstü (Ticari ve Konut Sertifikası) EDGE (Sertifikalı, Gelişmiş ve Sıfır Karbon) - Enerji verimliliğinde en az %30 iyileşme sağlayan mevcut binaların yenilenmesi veya iyileştirilmesi	
Temiz Ulaşım	Temiz (sıfır emisyonlu) kara taşımacılığı, denizcilik ve havacılık ile kişisel, kamu ve yük taşımacılığı için ilgili altyapının üretimi (bileşen üretimi dahil), Ar-Ge çalışmaları, kurulması, satın alınması, genişletilmesi, iyileştirilmesi, bakımı ve işletilmesinin finansmanı veya refinansmanı - Kara taşımacılığı - Deniz taşımacılığı - Havacılık	Kara taşımacılığı: otomotiv, toplu taşıma ve nakliye hizmetleri için temiz kara taşımacılığı ürünleri ve hizmetleri - Tamamen elektrikli araçlar ve bileşenleri - Yeşil hidrojenli araçlar ve bileşenleri - Hibrit elektrikli araçlar (yolcu taşımacılığı), binek araçlar için 50g CO₂e /p-km ve yük taşıtları için 25g CO₂e /t-km eşiğinin altında olmalıdır. - Elektrikli araçlar için şarj altyapısı - Elektrikli demiryolları ve demiryolu uzantıları dahil olmak üzere ulaşım altyapısı ve hizmetleri - Demiryolu taşımacılığı için altyapı (sadece elektrikli altyapı için), (Ref: EUT CM 6.14) Deniz taşımacılığı: Düşük karbonlu gemi ve ekipmanların nakliye ve deniz yolcu taşımacılığında kullanımı - Sıfır doğrudan CO₂ emisyonuna sahip gemiler (Ref:ABTaksonomisi 6.10) - Hibrit araçlar ve römorkörler	

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		Havacılık: Düşük karbonlu havaalanı altyapısı ³⁵ (Ref: EUT 6.17) - Taşınmaz kriterlerinin yanı sıra düşük karbonlu havalimanı altyapısı (örn. hidrojen yakıt ikmali, elektrik şarjı, vb.).	
İklim değişikliğine uyum	Akut ve kronik fiziksel değişikliğine bağlı hasar ve afetlerin önlenmesi ve yönetimi için kapasite güçlendiren geliştirme, bakım, yenileme veya restorasyon faaliyetlerinin finansmanı veya refinansmanı : - Ekolojik sistemlerin dayanıklılığının artırılmasına yönelik projeler - Danışmanlık ve mühendislik faaliyetleri	Ekolojik sistemlerin dayanıklılığının artırılmasına yönelik projeler³⁶ - Altyapıyı iklim değişikliğinin etkilerine karşı daha dayanıklı hale getirecek projeler (Ref: ICMA & LMA) - Taşkın önleme sistemleri (Türkiye'deki nehir havzaları için T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Yönetim Planlarının Taşkın Risk Haritalarında Yüksek ve Çok Yüksek Risk olarak tanımlanan bölgelerde taşkın yönetimi kapsamındaki projeler için danışmanlık ve mühendislik faaliyetleri) - Heyelan önleme yapıları - Küresel sıcaklık artışlarından kaynaklanan kuraklık, çölleşme, orman yangınları, salgın hastalıklar, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem kayıplarını ele alan projeler - Bilgi destek sistemleri (Ref: ICMA & LMA) - İklim gözlem ve erken uyarı sistemleri	

³⁵ Faaliyet, fosil yakıtların taşınması veya depolanmasına yönelik olmamalıdır.

³⁶ Akbank, iklim değişikliğine uyum kapsamındaki projeleri, proje için iklimle ilgili risk ve kırılganlıkların araştırılıp araştırılmadığını belirlemek, önerilen yatırımın iklim risklerine katkısını tanımlamak ve projenin yerel, bölgesel, ulusal stratejiler ve iklim uyum planlarıyla uyumunu değerlendirmek amacıyla vaka bazında bir yaklaşımla değerlendirecektir.

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		- Kurum ve kuruluşların iklim değişikliğine uyum sağlamalarına destek olacak danışmanlık ve mühendislik faaliyetleri - Yalnızca 'Afet Yönetimi' kapsamındaki faaliyetlere ilişkin projelerle ilgili danışmanlık ve mühendislik hizmetleri	
Sürdürülebilir su ve atık su yönetimi	Ar-Ge, su ve atık yönetimine ilişkin inşa, işletme ve bakım projelerinin³⁷, tesislerinin ve ilgili altyapının finansmanı veya refinansmanı - Su çekilmesini, tüketimini azaltan ve/veya suyun geri kazanımını, kaynakların verimliliğini artıran projeler - Atıksu ve atık su çamuru arıtma tesisleri	Su çekilmesini, tüketimini, geri dönüşümünü azaltan ve/veya kaynakların verimliliğini artıran projeler: - Su geri kazanımı, geri dönüşüm, yeniden kullanım, tasarruf teknolojileri ve su ölçümleri - Su kaçağı tespit sistemleri - Gelişmiş verimlilik/kaliteye sahip su dağıtım sistemleri - Su geri kazanım sistemleri ve su tasarruflu sıhhi tesisatlar Su arıtma tesisleri; - İçme suyu arıtma, depolama ve sürdürülebilir tedarik sistemleri - Yenilenebilir enerji ile çalışan deniz suyu arıtma - Su toplama, arıtma ve besleme sistemlerinin yenilenmesi (Ref: EUT CM 52) - Geleneksel olmayan su kaynaklarının geliştirilmesi³⁸	

³⁷ Su ve atıksu yönetimi programları, fosil yakıtların araştırılması, geliştirilmesi, üretimi veya taşınması ile ilgili hiçbir projeyi kapsamaz.

³⁸ Geleneksel olmayan su, yağmur suyu veya geri kazanılmış su (geri dönüştürülmüş atıksu çamuru ve atıksu) ve deniz suyu vb. dahil olmak üzere geleneksel yüzey suyu ve yeraltı suyundan farklı olan su kaynaklarını ifade eder.

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		○ Kritik su kütleleri ve havzaları için su güvenliğini (su kalitesi ve kirliliğin önlenmesi) izleyen ve koruyan projeler • Atık su ve atık çamur arıtma tesisleri: ○ Atık su arıtma çamurunun anaerobik çürütülmesi ○ Biyo-atıkların anaerobik çürütülmesi ○ Atık su geri dönüşümü/yeniden kullanımı ○ Atık su deşarj üniteleri ○ İleri seviye arıtma ○ Kimyasal/biyo-kimyasal arıtma pompa istasyonları ○ Evsel atık su toplama ve arıtma sistemlerinin yapımı, genişletilmesi ve işletilmesi, (Ref. EUT CM 5.3) ○ Evsel atık su toplama ve arıtma sistemlerinin yenilenmesi (Ref: EUT CM5.4)	
Karasal ve sucul biyolojik çeşitlilik	Karasal ve sucul biyolojik çeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi ile ilgili yatırımların finansmanı veya refinansmanı (kıyı, deniz ve havza ortamlarının korunması dahil) • Koruma ve restorasyon • Sürdürülebilir turizm	• Canlı organizmalar arasındaki çeşitliliğin kıyı, deniz, havza ortamları ve diğer su ekosistemlerinden korunması Uygun etkinlikler aşağıdakileri içermektedir, ancak bunlarla sınırlı değildir: ○ Kıyı, deniz, nehir ve havza ekosistemlerindeki kirliliğin önlenmesi veya azaltılması (örneğin, müsilaja karşı sistemler, nokta (örneğin AAT'ler) ve nokta dışı kirlilik (örneğin tarım arazileri) kaynaklarının ortadan kaldırılması veya azaltılması). ○ Kıyı koruma ve yönetim projelerinin oluşturulması veya sürdürülmesi	

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ³⁹	BM SKH'leri
		- Deniz, nehir ve havza sistemlerinin kurulması veya sürdürülmesi - Çevre Koruma Alanlarında nesli tükenmekte olan türlerin, habitatların ve ekosistemlerin izlenmesi, muhafaza edilmesi ve korunması dahil olmak üzere biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili projeler - Doğal karasal ve deniz peyzajlarının restorasyonu ve/veya korunması projeleri Sürdürülebilir turizm faaliyetleri (her vaka kendi içinde değerlendirilecektir³⁹); örneğin Turizm ve Kültür Bakanlığı tarafından verilen "Çevre Dostu Oteller Etiket"⁴⁰, Yeşil Bina standartları (lütfen Yeşil Binalar Proje Kategorisi altındaki kriterlere bakınız)	
Döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri	Kaynak kullanım verimliliğini ve döngüsel ve/ veya geri dönüştürülebilir ürünleri (e - atık geri kazanım projeleri dahil) veya ilgili tüm proje risklerinin uygun şekilde yönetilmesini sağlamak için sağlam atık yönetimi süreçlerine sahip operasyonların finansmanı veya refinansmanı	Döngüsel tasarım ve üretim modelleri - Ürünlerde ve ambalajlarda geri dönüştürülmüş içerik oranının artırılması - Biyo-kaynaklı (veya yeşil) monomer ve polimer üretimi - Biyomateryaller ve geri dönüştürülmüş malzemelerle üretildiği takdirde ambalaj malzemesi üretimleri de dahil olmak üzere sürdürülebilir gıda ambalajı	

³⁹ Akbank, projelerin Ekosistem risklerini ÇSYS ve ÇSED süreçlerine göre yönetir. Durum tespiti sürecinde hassas ekosistemler üzerinde herhangi bir etki tespit edilmesi durumunda, ÇSED ekibi ayrıntılı etki analizi ve yönetimi yapar. Akbank'ın "biyolojik çeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu" hedefi doğrultusunda IFC PS 6, IFC mavi finansman rehberi, UNEP FI Mavi Finans İlkeleri'ne göre gerekli önlemler alınacaktır. IFC performans standartlarına uygunluğa ek olarak, Mavi finans Değişim kriterleri eki kıyı ve deniz turizmi önlemleri her proje için ayrı ayrı kontrol edilecektir.

⁴⁰ Lütfen <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/06/20170619-8.htm> adresine bakınız.

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
	- Döngüsel tasarım ve üretim modelleri - Döngüsel kullanım modelleri - Döngüsel değer geri kazanım modelleri	- Plastik ambalajlar⁴¹: Biyo-bazlı plastikler veya geri dönüşümü sağlamak için mono malzeme yapısının kullanılması (EPVC, PVDC, Polistiren (PS) veya Genişletilmiş PS hariç) - Kağıt ve karton: FSC, PEFC veya SFI tarafından onaylı (Flor içeren bileşiklerin (PFAS) kullanımı hariç) - Döngüsel kullanım modelleri: - Ürün yenileme, yeniden kullanılabilir malzemeler veya yeniden doldurulabilir şemalar aracılığıyla ürün yaşam döngüsünü uzatan çözümlerle ürünlerin geri dönüştürülebilirliğinin/yeniden kullanılabilirliğinin artırılması - Döngüsel değer kazanım modelleri: - Atıkları, yenilenebilir veya geri dönüştürülmüş kaynakları hammadde olarak kullanan üretim⁴² - Geri dönüşüm tesisleri - Pillerin geri dönüşümü - Tehlikeli olmayan atıklardan malzeme geri kazanımı	

⁴¹ %90 kaynak geri dönüştürülmüş veya biyolojik bazlı olmalı, %90 tek kullanım için tasarlanmamış olmalı ve tüm kaynak malzemeler geri dönüştürülebilir olmalıdır.

⁴² Örneğin, kritik malzemelerin biyolojik veya biyolojik bazlı malzemelerle ikame edilmesi, yenilenebilir enerjinin dahil edilmesi veya güneş, rüzgar veya diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından gelen enerjiyle beslenen süreçler

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
		- Tehlikesiz atıkların kaynağında ayrıştırılmış bölümler halinde ayrı toplanması ve taşınması - Kritik hammaddelerin geri dönüşümü, yeniden kullanımı, geri kazanımı (Ref: EUT 5.9⁴³)	
Kirlilik önleme ve kontrol	Sera gazları dışında havaya, suya veya toprağa salınan kirlleticilerin azaltılması ile kirliliğin önlenmesi ve önlemenin mümkün olmadığı durumlarda kontrolüne ilişkin sistemlere yönelik Ar-Ge, inşaat, işletme ve bakım hizmetlerinin ve ürünlerinin finansmanı veya refinansmanı (Fosil yakıtlarla çalışan varlıklar ve teknolojiler hariçtir.)	- Nihai hava kirliliğinin azaltılması ve izlenmesi - Doğrudan fosil yakıtlara dayanan, kirlilik azaltmayı amaçlayan uzaktan tam otomatik kirleticici izleme ve ölçüm sistemleri. - Atık ve kaçak izlemeye katkıda bulunan RS/GIS sistemleri - Toprak ve yeraltı sularının izlenmesi ve iyileştirilmesi⁴⁴ Kimyasal ve hammadde tüketiminde en az %15 azalma sağlayan projeler - Kimyasalların üretimi, kullanımı veya bertarafının insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin önlenmesi veya en aza indirilmesi - Entegre atık yönetim tesisleri, malzeme geri kazanım tesisleri ve transfer istasyonu gibi ön arıtma tesisleri	
Yaşayan doğal kaynakların ve arazi kullanımının çevresel olarak	Tebliğde ⁴⁵ tanımlanan sürdürülebilir tarım uygulamalarının finansmanı veya refinansmanı: Sürdürülebilir Tarım	Sürdürülebilir Tarım - Ulusal/uluslararası sertifikalara sahip (RSPO, FSC, PEFC, SFI, Global G.A.P, Red Tractor, Rainforest Alliance, UTZ, ProTerra,	

⁴³ Lütfen https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials_en adresine bakınız.

⁴⁴ Akbank'ın Kredilendirilmeyecek Faaliyetler listesinde belirtilen toprak ıslah projeleri ile kirlenmeye neden olan şirkete ait kredi/ finansman arayan projeleri kapsam dışındadır. Bununla birlikte, iyileştirme/temizleme devlet, bir devlet kurumu, bir STK veya kirlenmeye neden olan ve ıslahtan sonra araziyi kullanmak isteyen şirket dışında farklı bir şirket tarafından yapılıyorsa, bu tür projeler uygun kabul edilir.

⁴⁵ <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=14217&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı resmi gazete "Türkiye'de Organik/Sürdürülebilir Tarım İlkeleri ve Uygulamalarını" düzenleyen Tebliğ

Proje Kategorileri	Tanım	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ²³	BM SKH'leri
sürdürülebilir yönetimi	- Arazi restorasyonu ve sürdürülebilir orman yönetimi uygulamaları - Kentsel yeşillendirme projeleri	Ecocert, RSB, ISCC) veya su tasarrufu sağlayan ve yerel tarım ve tarım arazilerinin geri kazanımını artıran sürdürülebilir tarım - Bozulmuş meraların restorasyonu, toprağın geri kazanımı, doğal gübre kullanımı, ürün rotasyonu vb. gibi sürdürülebilir tarım faaliyetleri Arazi restorasyonu ve sürdürülebilir orman yönetimi Uygulamaları - Hassas tarım ürünleri için (pamuk, kakao, kahve vb.) tedarik zincirinde şeffaflık uygulamalarının belgelendirilmesi ve uygulanması (Rainforest Alliance , BCI, vb.) - Ormanların sürdürülebilir yönetimi, bozulmuş ormanların restorasyonu, ağaçlandırma / yeniden ağaçlandırma / koruma faaliyetleri ve FSC, SFI, PEFC veya eşdeğer bir standarda göre sertifikalandırılmış ormancılık faaliyetleri Kentsel yeşillendirme projeleri - FSC, SFI, PEFC veya eşdeğer bir standart gibi ulusal ve uluslararası sürdürülebilir ormancılık sertifikasyonları ile uyumlu olarak Parkların ve yeşil alanların geliştirilmesi - Sürdürülebilir kentsel drenaj sistemleri	

5.2. Uygun Sosyal Proje Kategorileri

Aşağıdaki tabloda, nitelikli kategorilerdeki kaynakların kullanımına ilişkin bilgilerin yanı sıra nitelikli yeşil faaliyetler için kriterlerin bir açıklaması listelenmektedir.

Tablo 5. Uygun Sosyal Proje Kategorileri

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
İstihdam yaratma ve finansal kapsayıcılık	Yerel ekonominin, finansal kapsayıcılığın ve istihdam yaratılmasının desteklenmesi	Tüm KOBİ'lerin, mikro işletmelerin finansmanı veya refinansmanı	- Aşağıdakilerden en az birini sağlayan KOBİ'leri (Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler)⁴⁷ ve mikro işletmeleri⁴⁸ finanse eden veya yeniden finanse eden projeler - Akbank tarafından analiz edilerek teknoloji tabanlı, ölçeklenebilir iş modeline sahip ve inovatif olarak değerlendirilen girişimler - Türkiye'nin gelişmekte olan ve az gelişmiş bölgelerinde faaliyet gösteren KOBİ'ler⁴⁹ - Finansmandan önceki 1 yıl içinde çalışan sayısını (en az 1) artıran KOBİ'ler	

⁴⁶ Bu belgede yer alan örnekler açıklama amaçlıdır. Proje türleri, sağlanan örnekleri içermektedir, ancak bunlarla sınırlı değildir.

⁴⁷ 25/5/2023 tarihli ve 32201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği" kapsamındaki resmi tanım uyarınca küçük işletme ve orta büyüklükte işletme olarak sınıflandırılan işletmeler. Yönetmeliğe <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7297&MevzuatTur=21&MevzuatTertip=5> adresinden erişilebilir.

⁴⁸ 25/5/2023 tarihli ve 32201 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği" kapsamındaki resmi tanım uyarınca mikro işletme olarak sınıflandırılan işletmeler. Yönetmeliğe <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7297&MevzuatTur=21&MevzuatTertip=5> adresinden erişilebilir.

⁴⁹ Türkiye'nin gelişmekte olan ve az gelişmiş bölgeleri, Türkiye Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan Sosyo-Ekonomik Gelişme Sıralaması Raporu'nda Türkiye'nin en gelişmiş 3 şehri olarak bildirilen İstanbul, Ankara ve İzmir dışındaki tüm illeri ifade etmektedir.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
			- Doğal afetlerden veya salgınlardan olumsuz etkilenen bölgelerde faaliyet gösteren KOBİ'ler. - Göçmenlerin, gençlerin (30 yaşına kadar) ve diğer savunmasız grupların sahip olduğu ve/veya işlettiği KOBİ'ler	
	Çeşitlilik ve fırsat eşitliği	Kadınların ve kırılgan grupların sahip olduğu işletmelerin finansmanı ve yeniden finansmanı ⁵⁰ ve/veya Kredilendirilmeyecek Faaliyetler Listesinde belirtilen iş ve faaliyetler hariç olmak üzere kadınlar ve kırılgan gruplar için istihdam yaratmaya odaklanan projeler ⁵¹	- Kadınlara ait (en az %51) veya kadınlar tarafından yönetilen - Kadın sahipliğinin %51'in altında olması durumunda, kadınların şirketteki yönetici rollerinden en az birini üstlenmesi ve işletmenin en az %20 kadın sahipliğine sahip olması - İşgücünün en az %51'inin kadınlardan oluşması veya genel operasyonel yönetim sorumluluğunun bir kadına (veya kadınlara) ait olması - Kırılgan gruplara ait işletmeleri finanse eden veya yeniden finanse eden ve/veya kırılgan gruplar için istihdam yaratmaya odaklanan yerel işe alım programları, belirli becerileri artırmaya yönelik eğitim programları gibi destekleyici uygulamalar yoluyla kırılgan grupların işgücüne katılımını artırmayı amaçlayan projeler.	
Temel hizmetlere erişim/ Uygun	Enerji	Uygun fiyatlı enerji finansmanı ve enerji erişilebilirliğinin yeniden finansmanı	Elektrik dağıtım ve iletim altyapısı (yenilenemeyen kaynaklardan üretilen)	

⁵⁰ Savunmasız grupların tanımı için lütfen <https://www.un.org/en/fight-racism/vulnerable-groups> adresinden erişilebilen Birleşmiş Milletler tanımına bakınız.

⁵¹ Akbank Kredilendirilmeyecek Faaliyetler Listesine <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/images/pdf/Akbank-ES-Risk-Framework.pdf> adresinden ulaşılabilir.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
fiyatlı temel altyapı (Hedef kitle: sosyoekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgeler ⁵² , yetersiz hizmet alan nüfus ⁵³)			Elektrik tüketimi için sübvansiyon programı (yenilenemeyen kaynaklardan üretilen)	
	Su ve Sanitasyon	Temiz suya erişilebilirliğin finansmanı ve refinansmanı	- Artan nüfusa daha kolay erişilebilir hale getirmek için üretilebilecek veya depolanabilecek su miktarını artırmak için yeni tesislerin inşa edilmesi (örneğin, sondaj, modern donanımlı kuyular, mini içme suyu temini, içme suyu arıtma tesisi, su kuleleri ve depolama, içme suyu çeşmeleri ve özel bağlantılar, besleme ve dağıtım hatları). - Septik tanklar ve arıtma tesisleri de dahil olmak üzere temel sanitasyona erişim sağlanması - Suya erişimi kısıtlı olan sosyoekonomik olarak az gelişmiş bölgelerde su altyapısı	
	Telekomünikasyon	Telekomünikasyon yapılarının inşası	Telekomünikasyon yapılarının inşası	
	Ulaşım	Bağlantıyı ve toplu taşımayı geliştirmek için ulaşım altyapısı üretiminin ve kurulumunun finansmanı ve refinansmanı	Yaya ve bisiklet altyapısı (bisiklet şeritleri, bisiklet yolları) gibi temiz ulaşım tesislerinin inşası, donatılması, bakımı	

⁵² Sosyoekonomik açıdan az gelişmiş bölgeler, Türkiye'nin ortalama gayri safi yurtiçi hasılasından daha düşük gayri safi yurtiçi hasılaya sahip bölgeler olarak sınıflandırılmaktadır. İllere göre gayri safi yurtiçi hasıla istatistikleri TÜİK tarafından yayınlanmaktadır. Lütfen <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=II-Bazinda-Gayrisafi-Yurt-Ici-Hasila-2020-37188> adresine bakınız.

⁵³ Yetersiz hizmet alan nüfus, iç veya izole bölgelerdeki, temel sosyal altyapıya, temel mal ve hizmetlere (elektrik, su, telekomünikasyon, ulaşım) bağlantısı/erişimi olmayan bölgelerdeki nüfustur.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
Temel hizmetlere erişim	Kaliteli ve uygun fiyatlı eğitime erişim ⁵⁴	Öğrencilerin karşılayabilmesini sağlamak için kamuya açık veya sübvansiyonlu eğitimin, mesleki eğitim altyapılarının ve hizmetlerinin ve sosyoekonomik açıdan daha düşük gelişmiş bölgelerde ⁵⁵ özel eğitim ve mesleki eğitim hizmetlerinin ⁵⁶ geliştirilmesinin, inşaatının, bakımının ve işletilmesinin finansmanı veya refinansmanı	- İlk ve orta dereceli okullar, üniversiteler ve yükseköğretim merkezleri, teknik/mesleki eğitim merkezleri ve programları dahil olmak üzere eğitim kurumlarının finanse edilmesi - Öğrenci yurtları (Hedef Nüfus: Tüm öğrenciler) - Genç neslin fiziksel ve zihinsel gelişimi ile ilgili projelerin desteklenmesi - Amatör spor kulüpleri, gençlik projeleri - gençlik kampları ve tematik kamplar (Önceliğin dezavantajlı gruplara (alt-orta gelir düzeyindeki çocuk ve gençler, engelli bireyler, şehit yakınları/gaziler vb. verildiği yerlerde) - Sosyoekonomik ilerlemeyi kolaylaştırmak ve sosyal eşitsizliklerin azaltılması	
	Kaliteli ve uygun fiyatlı sağlık hizmetlerine erişim	Kamuya açık veya sübvansiyon edilen sağlık altyapı ve hizmetlerinin geliştirilmesi, inşası, bakımı ve işletilmesinin finansmanı veya refinansmanı	- Hastanelerin ve sağlık tesislerinin inşası, yenilenmesi ve modernizasyonu, tıbbi ekipman, sağlık teknolojileri - Devlete ait veya hasta masraflarının Devlet tarafından sübvansiyon edildiği özel tedavi merkezleri, huzurevleri, rehabilitasyon merkezleri ve yaşlı bakım tesisleri	

⁵⁴ Hedef Nüfus: Gençler ve düşük gelirli ailelerden ve/veya dezavantajlı geçmişlerden gelen kişiler de dahil olmak üzere genel nüfus; engelliler, işsizler, kadınlar, yoksullar, geçici koruma altındaki mülteciler

⁵⁵ Sosyoekonomik açıdan gelişmiş bölgeler, Türkiye'nin ortalama gayri safi yurtiçi hasılasından daha yüksek gayri safi yurtiçi hasılaya sahip bölgeler olarak sınıflandırılmaktadır. İllere göre gayri safi yurtiçi hasıla istatistikleri TÜİK tarafından yayınlanmaktadır. Lütfen <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İl-Bazında-Gayrisafi-Yurt-İci-Hasıla-2020-37188> adresine bakınız.

⁵⁶ Özel eğitim hizmetinin uygun olması için ücretsiz veya en azından indirimli olması gerekmektedir.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
			İmkânları kısıtlı ve yetersiz hizmet alan kesimlere uygun fiyatlı veya ücretsiz temel sağlık hizmetlerinin sağlanması (yaşlanan nüfusun dâhil edilmesine yönelik hizmetler dâhil)	
		Sağlık sorunlarının, pandemi hastalıklarının vb. önlenmesi ve tedavisi için gerekli olan sağlık malzeme ve ekipmanlarının üretimini, satın alınmasını ve dağıtılmasının finansmanı veya refinansmanı (ör. Covid-19)	- Tıbbi müdahale, hastalık kontrol hizmetleri için gerekli tıbbi ürün ve malzemelerin üretimi, lojistiği ve dağıtımı - Aşıların temini ve ticareti - Doğum kontrol ilaçları ve tıbbi kenevir ürünleri hariç, reçeteli ilaçların üretimi, lojistiği ve dağıtımı - DSÖ temel ilaçlar listesindeki uygun fiyatlı veya sübvansiyonlu ilaçların satışı - Sağlık krizleriyle mücadelede hizmet edebilecek tıbbi ürünlerin geliştirilmesi için Ar-Ge, ihmal edilen hastalıklar ve/veya Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) temel ilaçlar listesindeki ilaçlarla ilgili Ar-Ge - Sağlık eğitimi tesislerine kapasite eklenmesi (yeni bina inşası hariç) - Profesyonel teşhis ve/veya tedavi cihazlarının, yardımcı cihazların, temel tıbbi ekipmanların ve reçetesiz satılan tıbbi malzemelerin üçüncü taraf perakendeciliği/ticareti	

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
		Bir krize tıbbi acil müdahale ile ilgili ⁵⁷ projelerin finansmanı veya refinansmanı	• Karantina ve izolasyon ile ilgili projeler, nüfus çapında testler: ◦ Kendi operasyonlarında kullanılmak üzere test kitleri temin eden şirketler ve kendi operasyonlarında izolasyon ve karantina önlemleri sağlayan şirketler ◦ Covid-19 testleri için üretilen biyolojik kabinler gibi izolasyon amaçlı ürünlerin imalatını yapan firmalar ◦ Geçici sağlık merkezlerinin finansmanı • Temaslı takibi ile ilgili projelerin finansmanı ve refinansmanı⁵⁸ ◦ Temas izleme hizmetlerini uygulayan/ tedarik eden şirketler (hizmet çağrı merkezleri veya bir uygulama aracılığıyla olabilir) ◦ Bu tür mobil uygulamalar veya temas izleme veya çağrı için faydalı olan bir teknoloji üreten şirketler • Pandemi, salgın durumunda sağlık personelinin kontrolüne ve/veya tedavisine yardımcı olmak için eğitilmesi	

⁵⁷ Geriye dönük olarak 11 Mart 2020 tarihine kadar (Türkiye'de Covid-19'un yanı sıra Covid-19'un da ilk görüldüğü tarih Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından pandemi ilan edilmiştir).

⁵⁸ Covid-19 takibi için açıkça kullanılıyorsa ve bir sağlık çalışanı ile doğrudan koordinasyon varsa.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
	Afet ⁵⁹ Yardımı	Ekonomik yeniden kalkınma veya yeniden yapılanma veya yoksulluğun azaltılması veya eşitsizliğin azaltılması için deprem afet yardımının ve acil yardımın finansmanı ve refinansmanı ⁶⁰	- Etkilenen illerdeki/bölgelerdeki bireysel ve ticari faaliyetler - Etkilenen illerde/bölgelerde ticaret finansmanı - Depremden etkilenen şehirlerin/illerin yeniden inşasına yönelik yatırımlar, örneğin depremde zarar gören geçim kaynaklarının yeniden inşası - Depremde yıkılan fabrikaların yeniden inşası gibi etkilenen şehirlerin/illerin yeniden inşasına yönelik yatırımlar - İşsizliği önlemek veya hafifletmek için tasarlanmış girişimleri desteklemek için krediler veya diğer finansal hizmetler - Deprem nedeniyle yerinden edilmiş bireylerin finansmanı - Doğal afetler de dahil olmak üzere diğer hassas grupların finansmanı - Sağlık merkezlerinin yeniden inşası gibi etkilenen şehirlerin/illerin yeniden inşasına yönelik yatırımlar - Deprem illerinde indirimli veya tercihe bağlı oranların sağlanması - Kredilerin vadelerinin uzatılması Anapara/taksit ödemelerinin ertelenmesi	

⁵⁹ Afet tanımı 21.09.1968 tarih ve 13007 sayılı Resmi Gazete'nin yayımlandığı "Afetlerin Ortak Yaşama Etkilerinin Belirlenmesine İlişkin Temel Kurallar Hakkında Yönetmelik" uyarınca <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4903&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> yapılmaktadır.

⁶⁰ Bu kategori kapsamındaki uygunluk süresi, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu kararları doğrultusunda ve depremin şiddetine, yapılar ve toplum üzerindeki etkilerine bağlı olarak farklılık gösterebilecektir.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
Uygun fiyatlı konut	Konut	Sosyal konut ipoteklerinin ve uygun fiyatlı konuların Türk ulusal düzenlemelerine uygun olarak finansmanı veya refinansmanı	Uygun kişilere sağlanan sosyal konut ipotekleri, Türk ulusal düzenlemelerine uygun olarak uygun fiyatlı konutlar ve TOKİ (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı) kapsamındaki sosyal konut projeleri⁶¹	
Gıda güvenliği ⁶² (Hedef Kitle: sosyoekonomik açıdan daha az gelişmiş bölgeler ⁶³)	Gıdaya erişim	Yeterli, güvenli, besleyici gıdaya erişim ile ilgili projelerin finansmanı veya refinansmanı	Acil bir durum sırasında ve hemen sonrasında gıdaya erişimi ve geçim kaynaklarının korunmasını sağlayan programlar	
	Tarımsal verimlilik	Tarımsal verimliliğin artırılmasına yönelik projelerin finansmanı veya refinansmanı	- Tarımsal verimliliğin ve gıda güvenliğinin artırılması - Tarımsal verimliliği artıran makine/ekipman üretimi ile ilgili projeler - Tarımsal verimliliği artırmaya yönelik teknolojileri uygulayan/geliştiren şirketlerin finansmanı - Tarımsal verimliliği, tarımsal tedarik zincirinin iyileştirilmesi ve gıda israfını önlenmesi	

⁶¹ Uygunluk, TOKİ tarafından çeşitli kriterlere göre tanımlanmıştır, lütfen <https://a.toki.gov.tr/basvuru-sartlari> adresine bakınız

⁶² Sadece IFOAM tarafından akredite edilmiş organik sertifikalı ürünler/hizmetler üreten şirketler (Lütfen standartlar ailesine ve üyelik dizinlerine bakınız); ulusal/uluslararası sertifikalara sahip şirketler (örneğin RSPO, FSC, PEFC, SFI, Global G.A.P, Red Tractor, Rainforest Alliance, UTZ, ProTerra, Ecocert, RSB, ISCC); Organik gübre ve böcek ilacı kullanan şirketler uygun olacaktır.

⁶³ Sosyoekonomik açıdan az gelişmiş bölgeler, Türkiye'nin ortalama gayri safi yurtiçi hasılasından daha düşük gayri safi yurtiçi hasılaya sahip bölgeler olarak sınıflandırılmaktadır. İllere göre gayri safi yurtiçi hasıla istatistikleri TÜİK tarafından yayınlanmaktadır. Lütfen <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/index?p=il-Bazinda-a-Gayrisafi-Yurt-İci-Hasila-2020-37188> adresine bakınız.

Proje Kategorisi	Alt Kategori	Faaliyetler	Dahil Etme Kriterleri ve Örnekler ⁴⁶	BM SKH'leri
	Dirençli tarım	Tarımsal uygulamalarda iklim direncinin artırılmasına yönelik projelerin finansmanı veya yeniden finansmanı	Ürün ıslahı, tarımsal uygulamalar, toprak ve su yönetimi, hidrolojik tarım/organik tarım yöntemleri, damla sulama, teraslama, tarımsal sulama akışının geri dönüşü için kanallar, yapay sulak alanlar, dijital sensörler, biyoteknoloji projeleri vb. modern teknolojilerin benimsenmesi	
Sosyoekonomik ilerleme ve güçlendirme	Engellilik kapsayıcı gelişim	Erişilebilirliği artırmak için altyapı geliştirmeleri, inşası, bakımı ve işletilmesinin finansmanı veya refinansmanı	Rampalar, raylar, asansörler, tekerlekli sandalye kullanıcıları için tuvaletlerin uyarlanması, tabelaların ve işitsel sinyallerin, dokunsal zeminlerin vb. sağlanması gibi engelli dostu altyapı için daha fazla rehberlik ve destek sağlayarak erişilebilirliğin (toplu taşıma dahil) finansmanı veya refinansmanı	
	Kültür ve spor tesisleri/ sponsorluklar	İstihdam kapasitesini artırmak için kültürel ve spor tesislerinin gelişimini, inşasını, bakımını ve işletilmesini ve bu tesisler için düşük sosyoekonomik statüye sahip bölgelerde sponsorlukların finanse edilmesi veya yeniden finanse edilmesi.	- Spor tesisleri (Eğlence ve toplum sağlığı merkezleri, umumi spor alanları ve tesisleri vb.) - Müzeler, tiyatrolar, sinemalar vb.	

6. Kredilendirilmeyecek Faaliyetler (Yasaklı Faaliyetler)

Akbank, Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçlarıyla temin edilen kaynakların bankanın **Kredilendirilmeyecek Faaliyetler Listesi** (yasaklı faaliyetler) ⁶⁴, genel kredi politikaları, sürdürülebilir kredilendirme politikaları ve ulusal yasa ve yönetmeliklerin öngördüğü asgari çevresel ve sosyal gerekliliklere uymayan hiçbir kredilendirme için kullanmayacağını beyan eder. Buna ek olarak, sürdürülebilir finansman kapsamında, kömürle ilgili **tüm faaliyetler, yani** herhangi bir borçlu, müşteri veya borçludan finansman alan tarafın aşağıdaki ekonomik faaliyetleri de kredilendirilmemektedir: kömür madenciliği, kömür taşımacılığı, kömür yakıtlı enerji santralleri veya yalnızca bu faaliyetlerden herhangi birini desteklemeye adanmış altyapı hizmetleri.

7. Harici İnceleme

7.1. İkinci Taraf Görüşü

Akbank, harici incelemelerin değerinin farkında olarak, Çerçeve hakkında ikinci taraf görüşü (SPO) sağlamak için harici bağımsız üçüncü tarafları görevlendirmektedir. **Bu kapsamda**, Akbank, Akbank Sürdürülebilir Finansman Çerçevesi hakkında ikinci taraf görüşü (SPO) şeklinde bir harici inceleme almak ve bu Çerçevede ortaya konan piyasa standartları, kılavuzlar ve ilkelere uyum konusunda onay almak için ikinci taraf görüşü sağlayıcısını görevlendirecektir. İkinci taraf görüşü, Akbank'ın yeşil, sosyal, sürdürülebilir veya sürdürülebilirlik bağlantılı tahvil ihraçları/Çerçevesi/programının ilgili ilkelerle uyumunun değerlendirilmesini içermektedir. Ayrıca, ikinci taraf görüşü, Akbank'ın çevresel ve/veya sosyal sürdürülebilirlik ile ilgili kapsamlı hedeflerinin, stratejisinin, politikasının ve/veya süreçlerinin değerlendirmesini içerebilir.

İkinci taraf görüşü, Akbank'ın web sitesinde⁶⁵ kamuya açıklanacak ve SPO sağlayıcısı ISS Corporate Solutions'ın web sitesinde de yayınlanacaktır.

7.2. Harici Doğrulama

Akbank, Akbank Sürdürülebilir Finans Çerçevesi doğrultusunda temin edilen tahvil/kredi/sendikasyon kredilerinin tahsisinin yıllık bazda uygunluğunu değerlendirmek üzere güvence sağlayıcı veya dış denetçi ile çalışmayı taahhüt etmektedir.

Ortaya çıkan rapor, Akbank'ın internet sitesinde⁶⁶ kamuoyuna açıklanacaktır.

8. Çerçevede Yapılacak Değişiklikler

Çerçeve tüm Sürdürülebilir Finans Borçlanma Araçları için geçerli olacak ve herhangi bir Sürdürülebilir Finans Borçlanma Aracı yürürlükte olduğu sürece yürürlükte kalacaktır. **Sürdürülebilir Finansman Ön Komitesi, bu Çerçeveyi düzenli olarak gözden geçirecek ve söz konusu gözden geçirme, bu Çerçevenin güncellenmesi veya değiştirilmesi ile sonuçlanabilecektir.** Güncellenen Çerçeve, eğer varsa, Akbank'ın internet sitesinde yayınlanacak ve bu Çerçeve'ye yeniden yer verilecektir. Herhangi bir değişiklik ve güncelleme sadece Akbank tarafından ihraç edilecek sonraki yeşil, sosyal veya sürdürülebilir tahvillere/kredilere uygulanacaktır.

⁶⁴ Akbank Kredilendirilmeyecek Faaliyetler Listesine şuradan ulaşılabilir:

https://www.akbankinvestorrelations.com/en/images/pdf/NON_FINANCING_ACTIVITIES_LIST.pdf

⁶⁵ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/wholesale-funding/detail/Sustainable-finance/600/1675/0> adresine bakınız.

⁶⁶ Lütfen <https://www.akbankinvestorrelations.com/en/wholesale-funding/detail/Sustainable-finance/600/1675/0> adresine bakınız.

9. Ek-I
Tablo 6. Yeşile Uygun Projelerin AB Çevre Hedefleri

Kategori	Hedef
Enerji verimliliği	Çevresel hedef: iklim değişikliğinin azaltılması İklim değişikliğinin azaltılmasına önemli katkı (1.b): karbon yoğun sektörler hariç tüm sektörlerde ve etkinleştirme faaliyetleri de dahil olmak üzere enerji üretiminin her aşamasında enerji verimliliğinin artırılması.
Yenilenebilir enerji	Çevresel hedef: iklim değişikliğinin azaltılması İklim değişikliğinin azaltılmasına önemli katkı (1.a): Gelecekte önemli tasarruf potansiyeli olan yenilikçi teknolojilerin kullanılması veya şebekenin gerekli şekilde güçlendirilmesi de dahil olmak üzere yenilenebilir enerji veya iklim-nötr enerji (karbon-nötr enerji dahil) üretilmesi, depolanması veya kullanılması.
Yeşil binalar	Çevresel hedef: iklim değişikliğinin azaltılması (1.b): Enerji verimliliğinin artırılması Çevresel hedef: su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması (1.d): Su verimliliğinin artırılması, suyun yeniden kullanımının kolaylaştırılması
Temiz Ulaşım	Çevresel hedef: iklim değişikliğinin azaltılması İklim değişikliğinin azaltılmasına önemli katkı (1.c): temiz veya iklim nötr hareketliliğin artırılması
İklim değişikliğine uyum	Çevresel hedef: iklim değişikliğine uyum (1.b): iklim değişikliğinin ekonomik faaliyetin gerçekleştiği doğal ve yapılı çevre üzerinde yaratabileceği olumsuz etkilerin önlenmesi veya azaltılması; bu etkiler mevcut iklim projeksiyonları kullanılarak değerlendirilecek ve önceliklendirilecektir.
Sürdürülebilir su ve atık su yönetimi	Çevresel hedef: su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması (1.a): Kentsel ve endüstriyel atık suların yeterli düzeyde toplanmasını ve arıtılmasını sağlayarak su ortamının kentsel ve endüstriyel atık su deşarjlarının olumsuz etkilerinden korunması (1.b): İçme suyunun insan sağlığı için potansiyel tehlike oluşturan her türlü mikroorganizma, parazit ve maddeden arındırılmış olmasını sağlayarak insan sağlığının herhangi bir kirliliğin olumsuz etkilerinden korunması (1.d): Su verimliliğinin artırılması, suyun yeniden kullanımının kolaylaştırılması
Karasal ve sucul biyolojik çeşitlilik	Çevresel hedef: su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması (1.e): Deniz ekosistemi hizmetlerinin sürdürülebilir kullanımının sağlanması veya deniz sularının iyi çevresel durumuna katkıda bulunulması
Döngüsel ekonomiye uyarlanmış ürünler, üretim teknolojileri ve süreçleri	Çevresel hedef: döngüsel ekonomiye geçiş, atık önleme ve geri dönüşüm (1.a): Birincil hammaddelerin kullanımının azaltılması ve yan ürünlerin ve atıkların kullanımının artırılması da dahil olmak üzere, üretimde hammaddelerin verimli kullanımının iyileştirilmesi (1.b): Ürünlerin dayanıklılığının, onarıla bilirliliğinin, yükseltile bilirliliğinin veya yeniden kullanılabilirliğinin artırılması (1.c): Geri dönüştürülemeyen ürün ve malzemelerin ikame edilmesi veya kullanımının azaltılması yoluyla, ürünlerin içerdiği münferit malzemeler de dahil olmak üzere, ürünlerin geri dönüştürüle bilirliliğinin artırılması. (1.d): Malzeme ve ürünlerdeki tehlikeli maddelerin içeriğinin azaltılması (1.f): Atıkların yüksek kalitede geri dönüşümü de dahil olmak üzere ikincil hammaddelerin kullanımının ve kalitelerinin artırılması (1.g): Atık üretiminin azaltılması (1.h): Atıkların yeniden kullanımı ve geri dönüşümü için hazırlığın artırılması (1.i): Atıkların yakılmasının ve bertaraf edilmesinin önlenmesi

Kategori	Hedef
	(1.j): Uygunsuz atık yönetiminden kaynaklanan çöp ve diğer kirliliğin önlenmesi ve temizlenmesi; (1.k): Doğal enerji kaynaklarının verimli kullanılması
Kirlilik önleme ve kontrol	Çevresel hedef: kirliliğin önlenmesi ve kontrolüne önemli katkı (1.a): Sera gazları dışındaki hava, su ve toprak kirlетici emisyonların azaltılması. (1.b): Ekonomik faaliyetin gerçekleştiğı alanlardaki hava, su veya toprak kalitesi seviyelerinin iyileştirilmesi, insan sağlığı ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerin ve risklerin en aza indirilmesi. (1.c): Kimyasalların üretimi ve kullanımının insan sağlığı ve çevre üzerindeki önemli olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi.
Yaşayan doğal kaynakların ve arazi kullanımının çevresel olarak sürdürülebilir yönetimi	Çevresel hedef: Sağlıklı ekosistemlerin korunmasına önemli katkı (1.c): ormansızlaşmanın ve habitat kaybının durdurulmasına veya önlenmesine katkıda bulunanlar da dahil olmak üzere sürdürülebilir tarım uygulamaları. (1.d): Sürdürülebilir orman yönetimi.